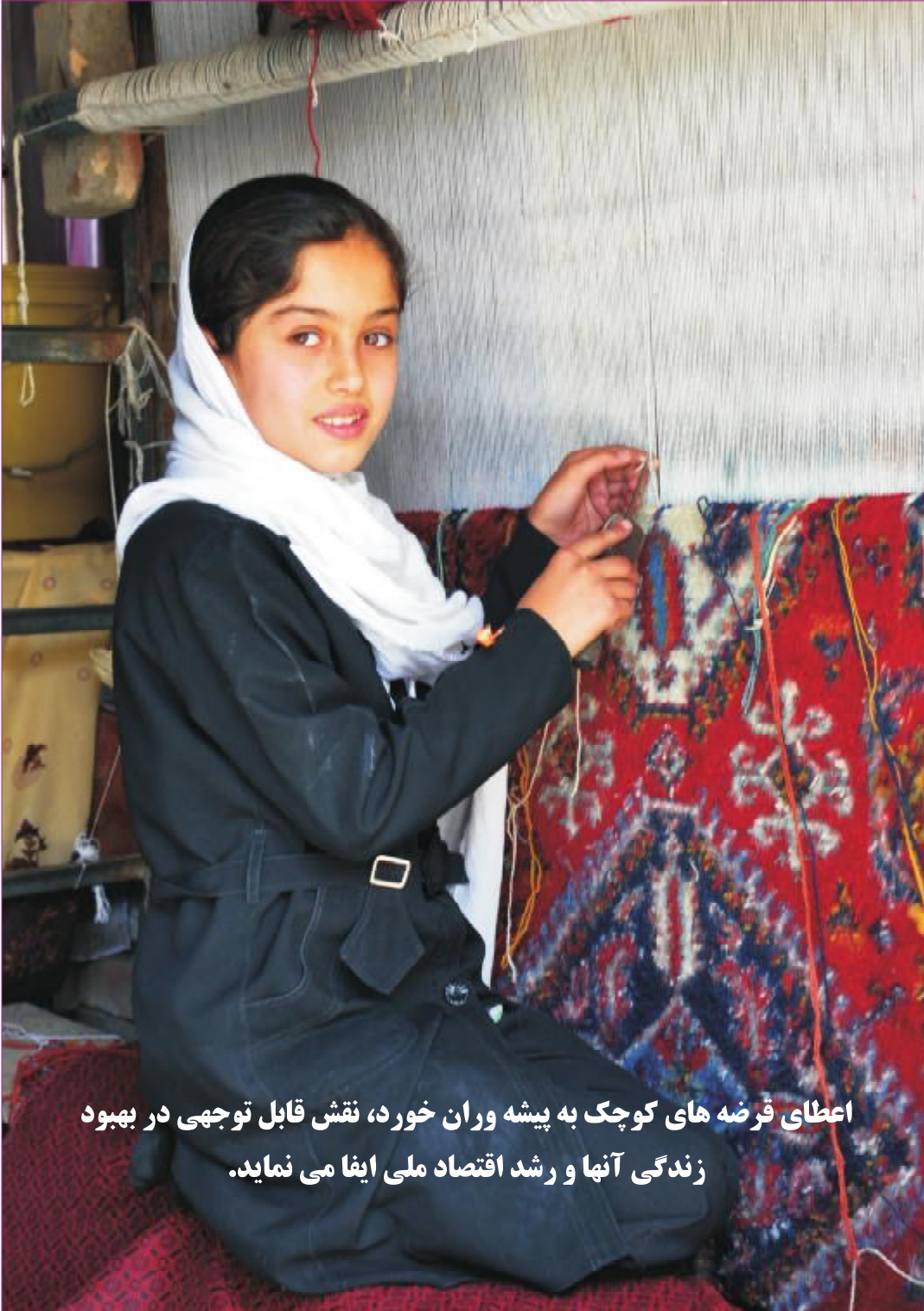

جوزا

د افغانستان بانک خپرونه، څلورم کال، اته څلویښتمه گڼه د ۱۳۹۰ کال د غبرگولي مياشت

اعطای قرصه های کوچک به پیشه وران خورد، نقش قابل توجهی در بهبود زندگی آنها و رشد اقتصاد ملی ایفا می نماید.

جوزا

۱۳۹۰

تجلیل از روز کودک

آنچنانکه در احکام دین مقدس اسلام، تأکید زیادی پیرامون تربیه و پرورش کودکان صورت گرفته است، ازینرو در محفل تجلیل از روز جهانی کودک رئیس کُل د افغانستان بانک، کودکان را مورد نوازش و تفقد قرار داده، ضمن تقدیر از تلاش معلمین و مربیان کودکان محل کار د افغانستان بانک، توجه مزید و همه جانبه شانرا در قسمت تربیه، آموزش و پرورش کودکان منجیث آینده سازان افغانستان مبذول داشته و سعی هر چه بیشتر آنها را درین مورد خواستار شد.

د دې گڼې مطالب

د افغانستان بانک اظهارات غیر مسولانه محترم عزیز الله لودین ...

د افغانستان بانک قانون

په ننگرهار کې د ختیځې حوزې د سیمه ایز دفتر ودانۍ

بهای مواد غدائی تا سال ۲۰۳۰ دو برابر افزایش می یابد

وزارت مالیه امریکا میگوید: ارزش یووان در بلند ترین ...

عاقبت ذخایر ارزی

حریق بانکوتهای مندرس در زون غرب د افغانستان بانک

په افغانستان کې د نوي بانکونو اړو ارزښت

اداره ثبت مرکزی افغانستان برای فعالیت های تجارتي ...

بانکداری، وسیله یی برای دستیابی به فردای بهتر

مایکرو فایننس (قروض کوچک) چیست و به کدام منظور ...

د چک ډولونه او د هغې گټې

BANK بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

مدیر مسول: محمد کبیر کاووسی

گزارشگران: عبداللطیف بایانی و عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: عبدالقیوم رووف ارغند

فوتو راپورتر: زیرک ملیا

همکار تخنیکي: یما عفیف

ترجمه: شفیق الله بارز، عین الله عیان و کامران پوپل

آدرس د افغانستان بانک

آمریت عمومی اسناد و ارتباط

تلیفون: ۰۰۹۳۲۰۲۱۰۳۸۱۵ / ۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پست الکترونیکي: magazine@centralbank.gov.af

صفحه الکترونیکي: www.centralbank.gov.af

سهولت ترانزیتی میان افغانستان و پاکستان

به نفع هر دو کشور است

یکبار دیگر موافقتنامه ترانزیتی میان افغانستان و پاکستان برای ایجاد سهولت ها و فضای مساعد صدور و ورود کالا به امضا رسید. آغاز کار این موافقتنامه به گذشته های دور بر می گردد، اولین معاهده ترانزیتی میان دو کشور همسایه افغانستان و پاکستان در سال ۱۳۴۴ هجری شمسی برابر با ۱۹۴۰ میلادی توسط حکومت آنوقت به امضا رسید.

با وجود آنکه تطبیق این موافقتنامه از همان آوان که ۴۶ سال از آن میگذرد، با مشکلاتی همراه بوده است اما شرایط آزمون تا امروز تغییر کرده است. بر اساس لایحه کنواسیون ژنو که باید کشورهایی که راه های بحری دارند با کشور های محاط به خشکه در قسمت ترانزیت کالاها با ایجاد سهولت ها همکاری نمایند، این موضوع نیز هیچگاهی مراعات نشده است، موافقتنامه دیگر سال گذشته میان وزرای تجارت دو کشور به امضا رسید، خوشبینی ها طوری بود که مقامات پاکستانی با در نظر داشت موافقتنامه که در پای آن امضا کرده بودند و ا یجابات شرایط حاضر مشکلات و موانع غیر قانونی را باید دور می ساختند و به تجار افغان اجازه میدادند تا با تطبیق مفاد موافقتنامه مذکور کالا های خود را انتقال میدادند، اما متأسفانه این طور نشد، لاری های حامل کالا های تجار افغانی روز ها و حتی ماه ها در بنادر آن کشور خصوصاً بندر کراچی متوقف ماندند، کالا ها فاسد گردید و در پهلوئی آن مبالغ هنگفت به عناوین مختلف از تجار مذکور اخذ شد.

آشکاراست که در حال حاضر افغانستان با اندک مراکز تولیدی، اکثراً یک کشور وارداتی است که بیشترین واردات آن به ویژه مواد غذایی اولیه از کشور پاکستان وارد میگردد که شاید در حالت فعلی یگانه راه همین باشد و پاکستان با درک همین موضوع همواره منحنی وسیله فشار راه های ترانزیتی را بالای اموال تجارتي افغانستان مسدود میسازد. در حالیکه بیشترین نفع را ازین معامله پاکستان بدست می آورد.

موافقتنامه که ظرف همین چند روز قبل در اسلام آباد به امضا رسید، با وجودیکه باز هم برای تطبیق مکمل مفاد آن، کدام حکمیت یا تضمین وجود ندارد، اما مقامات وزارت تجارت و صنایع زیاد امید دارند، که این بار پاکستان با مد نظر قرار دادن منفعت بیش از حد خود و پایدار ساختن روابط نیک همسایگی و حسن همجواری، بر تعهد خود پشت پا نزده و بر تعهدات خود عمل نماید و سهولت های لازم را در ین راستا فراهم نماید. ●

د افغانستان بانک

د افغانستان بانک اظهارات غیر مسوولانه محترم عزیز الله لودین رئیس اداره نظارت بر تطبیق استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری را با قاطعیت رد می کند.

د افغانستان بانک - ۹ جوزا ۱۳۹۰ - کابل: رئیس کُل د افغانستان بانک امروز، در نشست خبری اظهار داشت که بانک مرکزی با شماری از اظهارات غیر مسوولانه رئیس محترم اداره نظارت بر تطبیق استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری که در نشست خبری دیروز در مورد تحقیقات قضیه کابل بانک ابراز داشت، موافق نیست و آنرا صحبت های غیر مسوولانه و یکجانبه می خواند.

محترم عبدالقدیر فطرت رئیس کُل د افغانستان بانک در این نشست گفت که جزئیات گزارشی که از طرف محترم عزیز الله لودین به رسانه ها ارائه شد، در حالی به نشر می رسد که عده ئی از اعضای کمیسیون رسیدگی به قضیه مشکلات کابل بانک بخاطر عدم توازن آن با آن موافق نبوده از امضا این گزارش خودداری نموده اند و حقیقتاً راپوری که بطور مستقیم به یک نهاد ارتباط بگیرد و پیش از نشر در دسترس آن نهاد قرار داده نشود، خود بیانگر اشکالات جدی در آن می باشد.

رئیس کُل د افغانستان بانک افزود که رسانه های کشور از قول محترم عزیز الله لودین نوشته اند که گویا شماری از قرضه های کابل بانک بر اساس هدایت مستقیم مسوولین د افغانستان بانک اعطا شده است، بانک مرکزی با قاطعیت این ادعای عاری از حقیقت را رد می نماید و این صحبت های غیر مسوولانه را به هیچ صورت نمی پذیرد؛ چون هیئت رهبری فعلی همیشه تلاش ورزیده است که در چارچوب قوانین و مقررات بانکی، توجه نظام بانکی را به عدم اعطای قرضه های ریسکی و صعب الحصول جلب نماید و بانک مرکزی هیچگاه در اعطای قروض توسط بانکهای تجارتي مداخله نمی نماید.

در همین حال د افغانستان بانک تعرض به شخصیت رئیس کُل د افغانستان بانک از طرف محترم عزیز الله لودین مبنی بر "به دروغ خود را قهرمان ساختن" را نهایت صحبت های غیر مسوولانه پنداشته، که از یک طرف اتهام نادرست به شخص جناب رئیس کُل د افغانستان بانک وارد نموده و از طرف دیگر تمسخر و توهین صریح به وکلای محترم و معزز مردم افغانستان تلقی می گردد. ولی قابل تذکر است که رئیس کُل د افغانستان بانک هیچگاه نه در نیت و نه هم عملاً در صدد قهرمان شدن بوده و نمی باشد و نه هیچگاهی هم ادعای قهرمانی کرده است.

از جمله صحبت های محترم لودین که در رسانه ها بازتاب یافته است، ادعای مبنی بر انتقال پول بوسیله کابل بانک با تصدیق و مشوره بانک مرکزی به خارج از کشور است، ایشان بطور نمونه از انتقال ۵۲ میلیون دالر به نام پول هایی مندرس بصورت نقدی به وسیله سهامداران اسبق کابل بانک و تصدیق بانک مرکزی به دویی، صحبت کرده اند، که رهبری کنونی بانک مرکزی آنرا قاطعانه رد می نماید.

د افغانستان بانک، قبلاً نیز پذیرفته است که تیم نظارتی این بانک در شروع فعالیت بانک های خصوصی دارای ظرفیت بالا نبوده ولی در سه سال گذشته به مرور زمان این ظرفیت افزایش یافته است، ولی هنوز در اقتصاد مالی مثل افغانستان تطبیق قوانین چون مبارزه علیه تمویل تروریزم و مبارزه علیه تطهیر پول مشکلات زیادی دارد و نظارت از اینگونه عملکرد هنوز دشوار و وقت گیر است. اما قابل تذکر است که شخص رئیس کُل د افغانستان بانک بطور مستقیم در نظارت دخیل نبوده، بلکه دیپارتمنت نظارتی بانک مرکزی این امر را انجام می دهد و بانک مرکزی با صراحت بیان داشته است، در صورتیکه کارمندان تیم نظارتی بانک مرکزی با مسوولین سابق کابل بانک در زمینه تخلف ورزی ها و فعالیت های غیر قانونی مالی سازش کرده باشند و از این تخلف ورزی ها به مسوولین بانک مرکزی گزارش دقیق ارائه نکرده باشند، باید مورد پیگرد قانونی قرار بگیرند، ولی باید تذکر داد که نظارت از امور مالی در نهادهای مالی که مسوولین آن نیز در خدعه دخیل بوده، نه تنها در کشور ما که در بسا از کشورها دشوار می باشد.

www.centralbank.gov.af info@centralbank.gov.a

د افغانستان بانک قانون

۲- د ټکناني هغو حقوقو تر لاسه کول چې د افغانستان بانک ته د ورکړې وړ پور په جريان کې وي، پدې شرط چې ټکنانې يا حقوق د پلورنې وړ وي او يا په بل ډول مصرفيدلای شي .

۳- د دافغانستان بانک د کارکوونکو، خپلو خپلوانو يا استازو د گټې يا مصونيت لپاره د تقاعد د صندوق يا ورته مواردو تاسيسول او د ټاکلو شرايطو مطابق، د دغو لگښتونو ټول يا د يوې برخې ورکول.

۴- اړوندو کارکوونکو او د دوی د کورنيو غړو ته د کور (مسکن)، روغتيا او ښوونې او روزنې د برابرولو په منظور د پورونو د پروگرام رامنځته کول.

د احصائيوې اطلاعاتو راټولول

يوسلو اووه لسمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک مکلف دی د خپلو هدفونو او د دندو د پرمخ بيولو په منظور د هيواد له واکمنو مقاماتو يا مستقيماً له اقتصادي استازو

څخه لازم احصائيوې اطلاعات لاس ته راوړي او پدې برخه کې د نورو هيوادونو له واکمنو مراجعو يا نړيوالو سازمانونو سره همکاري وکړي.

(۲) د افغانستان بانک مکلف دی د خپل تخصص په ساحو کې د احصائيو په راټولولو، تدوين او خپرولو پورې د اړوندو لايحو او اسلوبونو په هم غاړي کولو او تنظيم کې برخه واخلي.

(۳) د افغانستان بانک، د افغانستان بانک لپاره احصائيوې اطلاعات، د برابرولو ډول، د دغو اطلاعاتو برابرولني اشخاص او د برابرولو شوي احصائيوې اطلاعاتو محرمانه سيستم، د مقرراتو مطابق ټاکي.

(۴) د افغانستان بانک کولای شي هغه بانکونه چې په هيواد کې فعاليت کوي، د کلنيو، ربعوارو رپوتونو يا په لنډه زماني واټن سره چې د پولي احصائيو، د عوايدو او لگښتونو، د صعب الحصولو پورونو

او له پورونو څخه د راپيدا شوو زيانونو او تدارکاتو، د اسعارو د خالص بېلانس او ټکنانې د نرخ او د خپلو نورو فعاليتونو په بر کې نيونکي وي، په وړاندې کولو مکلف کړي. د افغانستان بانک مکلف دی، احصائيوې له نړيوالو معيارونو او ټگلارو سره په مطابقت کې تدوين کړي.

(۵) د افغانستان بانک کولای شي غير بانکي مالي مؤسسې او استازي يې چې په هيواد کې فعاليت کوي، په لنډه زماني واټنونو سره د کلنيو، ربعوارو يا احصائيوې رپوتونو په برابرولو او وړاندې کولو مکلف کړي.

(۶) د افغانستان بانک مکلف دی له بانکو او نورو پولي ادارو څخه راټول شوي احصائيوې ارقام د سياست گذارۍ د اړتياوو مطابق د عامې خبرتيا او د نړيوالو ادارو په وړاندې د خپلو مسؤليتونو د سرته رسولو په منظور برابر او وړانې کړي.

په ننگرهار کې د ختيځې حوزې د سيمه ايز دفتر د ودانۍ د بنسټ ډبره کېښودل شوه

د ختيځې حوزې د سيمه ايز دفتر د کمپلکس د بنسټ ډبره په هغه غونډه کې چې د روان کال د غبرگولي د مياشتې په ۱۱ نيټه د چهار شنبې په ورځ د جلال آباد ښاروالي په ميلستون کې جوړه شوې وه د يو لړ مراسمو په ترڅ کې کېښودل شوه. په دغه مراسمو کې چې د افغانستان بانک دوهم مرستيال الحاج محمد عيسى طراب، د ننگرهار ولايت د مقام مرستيال الحاج محمد حنيف گرديوال، د افغانستان بانک د ختيځې حوزې سيمه ايز مسوول الحاج روح الله، د افغانستان بانک د مرکزي حوزې سيمه ايز مسوول عبدالحيب احمد زى د ننگرهار د ولايتي شورا غړې اغلې زهرا صديقي، د ننگرهار ولايت د مدني ټولنو مشرانو، مخکښه سوداگرو، د ننگرهار ولايت د ادارو ځينې رييسانو، د سوداگريزو بانکونو مشرانو او يو شمير نورو دولتي چارواکو گډون درلود. په پيل کې د افغانستان بانک د ختيځې حوزې سيمه ايز مسوول الحاج روح الله د غونډې کلهونوالو ته ښه راغلاست وويل او زياته يې کړه چې د افغانستان بانک په تيرو کلونو کې زيات پرمختگونه کړي دي چې يو يې د افغانستان بانک د سيمه ايزو او ولايتي دفترونو له پاره د نويو ودانيو جوړول او په عصري وسايلو د هغوی سمبالول دي چې د دغې لړۍ په ترڅ کې د ختيځې حوزې ټول

ولایتي دفترونه له سره جوړ شوي دي پرته د نورستان څخه چې هلته امنیتي ستونزو د ودانۍ د جوړولو کار د ځنډ سره مخامخ کړی دی. الحاج روح الله زیاته کړه چې د افغانستان بانک د ختیځې حوزې سیمه ایز دفتر ویاړي چې د لمړي ځل لپاره یې په دې سیمه کې د اقتصادي پلټنو لړۍ پیل کړه او همدا رنگه د ننگرهار پوهنتون او نورو خصوصي پوهنتونونو محصلینو ته یې د افغانستان بانک د کړنو او لاسته راوړنو په باره کې ورکشاپونه جوړ کړل چې په پایله کې یې اوس خلک د افغانستان بانک په باره کې په ډیر څه پوهیږي. نوموړي وویل ما او د بانک مشرتابه ته د ویاړ ځای دی چې په نورستان ولایت کې د هر ډول خطرونو سره سره د نمایندګۍ دروازې خلاصې دي همدا رنگه د افغانیو د بشپړ چلند په خاطر د سلاکار وزیر او دننگرهار د محترم والي له منظوری وروسته نوی پلان طرح شوی چې بانک پرې عمل کوي او هیله ده چې ډیرې بڼې پایلې ولري.

د ننگرهار ولایت د مقام محترم مرستیال ښاغلي الحاج محمد حنیف گردیوال په خپلو خبرو کې وویل چې په رښتیا سره هم په تیرو کلونو کې د افغانستان بانک کړنې د ستایلو وړ دي او د افغانستان بانک پرمختګونه ټولو ته څرګند دي هغه وویل چې نن ورځ د سیمه ایز دفتر ودانۍ د بنسټ ډبرې کېښودل د دې څرګندوی دی چې د افغانستان بانک د هیواد د ملي اقتصاد په پرمختګ کې پراخه ونډه لري. گردیوال د افغانستان بانک د دوهم مرستیال په راتګ د خوښۍ په څرګندولو سره مننه وکړه او زیاته یې کړه چې د افغانستان

په عصری وسایلو سمبال او د پرمخ تللی بانکداری ټولې اړتیاوې په پام کې نیول شوی وی ښاغلي طراب دننگرهار ولایت د مقام او په ځانګړې توګه د سلاکار وزیر او د ننگرهار والي څخه هم مننه وکړه چې د افغانیو په دودولو کې یې د ختیځې حوزې د سیمه ایز دفتر سره هر راز مرسته کړې چې وروستی طرحه یې ښه بیلګه ده. هیله ده چې د دوی په هلو ځلو د استونزه حل شي.

په پای کې د ننگرهار ولایت دکسبګرو او سوداګرو په نمایندګۍ الحاج نجیب الله هاشمي خبرې وکړې او د ودانۍ په جوړولو یې د زړه له کومې خوښې څرګنده کړه او وېې ویل چې په رښتیا سره هم په تیرو کلونو کې د افغانستان بانک د هیواد په پرمختګ کې رغنده رول لوبولی او خداي دې وکړي چې د افغانستان بانک د پرمختګ لړۍ همداسې ژوندي او ګړندی واوسي.

د افغانستان بانک د ختیځ زون اقتصاد پوه
تاج محمد تمکین

بانک د ختیځ حوزې د آمریت څخه په ځانګړي ډول مننه کوم چې په وروستیو کلونو کې یې په رښتیا سره هم ډیر نوښتونه کړي دي.

د افغانستان بانک دوهم مرستیال الحاج محمد عیسی طراب په مراسمو کې د ولایت د مرستیال د ګډون او ټولو ګډونوالو څخه د مننې د څرګندولو په ترڅ کې وویل: خوښ دی چې د افغانستان بانک د ختیځې حوزې د ولایتي دفترونو د ودانیو د جوړولو وروسته نن ورځ د سیمه ایز دفتر دکمپلکس د بنسټ ډبره ږدي. الحاج محمد عیسی طراب د هیواد په کچه د افغانستان بانک په پرمختګونو او په ځانګړې توګه په هیواد کې د افغانستان بانک د ودانیو درغولو په اړه د معلوماتو ترڅنګ د ختیځې حوزې د نوي کمپلکس د جوړولو په اړه د غونډې برخه والو ته هر اړخیز معلومات ورکړل او زیاته یې کړه چې د دغه کمپلکس جوړښت به د یو پور ځمکتلي په شمول شپږ پوره ولري او د نړیوالو معیارونو سره سم به

توضیحات بانک مرکزی به مقاله "ماجرای های پشت پرده سقوط کابل بانک"

سید اسحاق علوی مشاور رئیس کل بانک مرکزی

به تاریخ ۹ جوزا ۱۳۹۰ هجری شمسی روز نامه هشت صبح گزارشی را تحت عنوان "ماجرای های پشت پرده سقوط کابل بانک - تعلل بانک مرکزی یکی از عمده ترین دلایل سقوط کابل بانک" به نشر سپرد. در این گزارش نسبتاً مفصل نویسنده کوشیده است به زعم خود ماجرای های پشت پرده سقوط کابل بانک را بشکافد و ابعاد جدید و پنهان این رویداد را بر ملا سازد. آنچه نویسنده این گزارش در پی استخراج و استنتاج آن است چیزی است که در زیر عنوان این گزارش "تعلل بانک مرکزی یکی از عمده ترین دلایل سقوط کابل بانک" انعکاس یافته است. با توجه به ادعای مطرح شده در این زیر عنوان لازم است توضیحاتی در این باره ارائه شود. هر چند نکات و موارد دیگری نیز در این گزارش وجود دارد که نیازمند بررسی و توضیح است اما در این جوابیه صرفاً به تصحیح برداشت نادرست نویسنده نسبت به اقدامات بانک مرکزی در جلوگیری از تشدید بحران و عواقب آن در کابل بانک اکتفا می کنیم.

با نگاه سطحی به این مقاله و مرور سطور اولیه این گزارش می توان به میزان و عمق بی اطلاعی نویسنده این گزارش به اصطلاح تحقیقی از ماجرای های بسیار آشکار کابل بانک پی برد.

نویسنده در مقاله ادعا می کند "که هشت صبح به اسنادی دست یافته است که نشان می دهد بانک مرکزی در اواسط سال گذشته دریافت بود که کابل بانک کاملاً به طرف رکود در حرکت است، اما رئیس بانک مرکزی در آن زمان تنها به کنار زدن شیرخان فرنود رئیس کابل بانک و خلیل الله فروزی معاون او اکتفا کرد." این ادعا حاکی از بی خبری مطلق نویسنده است. بانک مرکزی بعد از کشف موجودیت تخلفات مالی در کابل بانک در ماه سنبله ۱۳۸۹ نه تنها به عزل مدیران کابل بانک اقدام کرد بلکه اداره این بانک را عملاً در کنترل گرفت و بر این بانک متولی مقرر کرد تا از تداوم تخلفات جلوگیری شود. کافی بود نگارنده این مقاله به آرشیف مقالات و اخبار خود روز نامه هشت صبح نظری بیافگند. روز چهارشنبه ۲۴ سنبله ۱۳۸۹ روز نامه ۸ صبح گزارش داد که "بانک مرکزی تصدی کابل بانک را در دست گرفت".

متأسفانه نویسنده بدلیل همین بی اطلاعی از ماجرا نه ماه بعد از انتشار این خبر در تمام رسانه ها از جمله هشت صبح در گزارش تحقیقی خود ادعا کرده که رئیس بانک مرکزی در اوایل ماه ثور سال جاری "کابل بانک را در متولیت بانک مرکزی درآورد!"

نویسنده محترم این مقاله چند روز پیش از نوشتن این مقاله در طی تماس تلففونی با بانک مرکزی بر نکات شبیه به آنچه در گزارش به نشر سپرده اصرار ورزید که به اسنادی دسته یافته است که نشان دهنده تعلل بانک مرکزی در اجرای کابل بانک است. اگر نویسنده محترم در آن تماس تلففونی توضیحات یکی از همکاران رئیس بانک مرکزی را بدقت درک می کرد هرگز اقدام به نگارش و نشر مقاله ای که نمی کرد که نشان می دهد اطلاعات او نه ماه از اطلاعات عمومی و رسانه ای در باره سرنوشت کابل بانک عقب تر است. در این گفتگوی تلففونی او با حرارت تمام اظهار می کرد که به اسنادی دست یافته است که نشان می دهد بانک مرکزی در اواسط سال گذشته می دانسته است که کابل بانک به سمت رکود در حرکت است. بر مبنای همین اسناد او در مقاله تحقیقی خود ادعا کرده است که در اواسط (سنبله) سال قبل وخامت وضعیت کابل بانک بر مقامات بر بانک مرکزی روشن بوده است اما بانک مرکزی صرفاً به عزل دو تن از مدیران ارشد بانک اکتفا کرده است. چنانکه گفته شد بانک مرکزی در

همان اواسط سال گذشته نه تنها مدیریت قبلی کابل بانک را برطرف کرد بلکه شدید ترین دخالت ممکن، یعنی تصرف کنترل کابل بانک و کوتاه کردن نفوذ و دخالت مدیران و سهامداران کابل بانک را انجام داد.

با انتصاب متولی، تیمی از افسران ماهر و ورزیده بانک مرکزی اداره کامل امور کابل بانک در سراسر کشور را در دست گرفت. تیم متولیت - د افغانستان بانک بررسی گسترده‌ای را از دفاتر، اسناد و دوسیه های کابل بانک، به خصوص اسنادی را که مسئولین کابل بانک از ناظرین بانک مرکزی مخفی نگه داشته بودند، آغاز کرد. چنانکه در بخشی از گزارش هشت صبح نیز آمده که تمام دارایی های متهمین و مظنونین منجمد گردید. بانک مرکزی از نهاد های ذیربط تقاضا کرد تا متهمین و مقروضین بزرگ را ممنوع الخروج قرار دهند. تیم متولیت کابل بانک اقدامات وسیعی را برای استرداد پول سپرده گذاران روی دست گرفت. تعداد زیادی از قرضه های تقلبی را ریشه یابی و شناسایی کرد. از تعداد زیادی مقروضین اقرار خط های تازه گرفت و با آنها از سر مقاوله دین و قرارداد باز پرداخت امضا نمود. پس از تثبیت قروض از افراد مقروض، اعتراف نامه ها گرفته شد و میلیونها دالر پول نقد وصول گردید. و حدود بیست قضیه به مقام عالی لوی حارنوالی افغانستان ارجاع گردید. اداره محترم مقام عالی لوی حارنوالی نیز به طور مستقل چند قضیه را تحت بررسی قرار داده است. بعد از تثبیت متولیت، وضعیت بانک رو به بهبود گذاشت. هجوم سپرده گذاران به بانک متوقف گردید، مصارف بانک از ده میلیون دالر در ماه به سه میلیون دالر کاهش یافت، اعتماد سپرده گذاران تا حدودی اعاده شد، کارمندانی که به طور غیر قانونی گمارده شده بودند و یا بدون حضور فیزیکی معاش دریافت می کردند شناسایی و طرد شدند، اقدامات نظارتی تشدید گردید و دهها مورد دیگر اصلاحات در بانک صورت گرفت.

ضمناً از آنجا که بر اساس قانون، یک بانک نمی تواند بیش از دوره معین تحت متولیت باشد باید سرنوشت کابل بانک مشخص می گردید. از این رو رهبری بانک مرکزی با تیمی از متخصصان و کارشناسان حقوقی و مالی برای تعیین سرنوشت کابل بانک مطالعات گسترده ای را آغاز کرد. تمام گزینه های موجود در قانون و پیامد های آن را به دقت مورد بررسی قرار داد. پس از انجام ماهها کار کارشناسی متمرکز، مطالعه و مشوره و بررسی سناریو های مختلف مناسب ترین گزینه موجود را در مطابقت با قوانین نافذ مالی و بانکداری کشور و با در نظر داشت منافع سپرده گذاران و مشتریان کابل بانک، نظام مالی، بانکی و اقتصاد کشور را انتخاب کرد و بانک را به دو بخش خوب (کابل بانک نو) و بخش بد (کابل بانک در حال تصفیه) تقسیم کرد.

با مرور کامل گزارش تحقیقی هشت صبح روشن می شود، که نویسنده این مقاله واقعه تقسیم کابل بانک به دو بخش خوب و بد را با نصب متولیت در کابل بانک اشتباه گرفته است. هم چنین ایشان برداشت کرده است بانک مرکزی در عین دسترسی به معلومات تا نور امسال اقدام نکرده است. و صرفاً در ماه ثور ۱۳۹۰ پس از دریافت اطلاعات از استخبارات سفارت امریکا اقدام به دخالت در کابل بانک کرده است.

صرفاً به خاطر معلومات نویسنده باید خاطر نشان کرد که اطلاعات سفارت آمریکا در سال ۱۳۸۹ در اختیار بانک مرکزی قرار گرفت و در ماه سبته همان سال قبل بانک مرکزی اقدام به نصب متولیت در کابل بانک کرد. در ماه ثور امسال عمر متولیت پایان یافت و کابل بانک جهت تعیین سرنوشت نهایی یعنی تقسیم کابل بانک به بانک خوب و بد وارد اقدام شد.

نشر چنین گزارشی بدون توجه به آشکار ترین واقعیت ها و اطلاعات در باره یکی از خبرساز ترین حادثات و رویداد اقتصادی کشور جای گلایه بانک مرکزی از نویسندگان و سر دبیران خوب هشت صبح را باقی می گذارد. رسالت رسانه ها و اخلاق روزنامه نگاری می طلبد که رسانه ها ضمن بیان واقعیت ها در گرد آوری معلومات دقت کافی و لازم را بخرج داده و از پیشداوری، قضاوت های سطحی و داوری غیر مسئولانه اجتناب ورزند. بی دقتی در دریافت حقایق، استنتاج و نشر گزارش ها بر اساس برداشت های نا درست و بدون سنجش لازم ضمن وارد شدن صدمه بر اعتبار نهاد ها و موسسات موضوع گزارش، اعتماد مخاطبان مطلع نسبت به رسانه ها و منابع و وسایل خبری را نیز کاهش خواهد داد.

از سر دبیران روز نامه وزین هشت صبح انتظار می رود در ویرایش و کنترل مقالات نویسندگان و بررسی صحت وسقم مفاد و مواد گزارش های منتشره در این رسانه دقت کافی بخرج دهند و نشر گزارش های نا درست ضمن تشویش اذهان و ایجاد ابهام بیشتر در اذهان مخاطبان ممکن است پیامد های حقوقی را برای رسانه در پی داشته باشد.

وسعت دانش نویسندگان و گزارشگران از موضوعات فنی و تکنیکی بخصوص در حوزه های تخصصی مانند اقتصاد، بانکداری و امور مالی می تواند در فهم بیشتر آنها از موضوعات کمک کند و زمینه خبط، و خطا ها را کاهش دهد. ●

بهای مواد غذایی تا سال ۲۰۳۰ دو برابر افزایش می یابد

کرد که در کشور های شرق میانه و آفریقای شمالی درمقایسه سال گذشته مواد غذایی افزایش ۳۶ در صدی داشته است. این موسسه همچنان خواهان قوانین جدی تر و سرمایه گذاری بیشتر درین عرصه گردیده تا ذخایر مواد غذایی افزایش یافته و فقیر گرسنه نماند.

همچنان چندی قبل موسسه جهانی غذا نیز اعلان نمود که بر اساس تغییرات آب و هوا در قاره آسیا، در تولید برنج کاهش رو نما گردیده، بناً برنج در بازار های جهان کمتر

جهان تقاضا مینماید تا مقررات بازار های غذایی را بهبود بخشند و در مقابله با تغییرات اوضاع جوی سرمایه گذاری بیشتر نمایند.

باربارا استاکینک مدیر عامل اکسفام می گوید: جامعه جهانی بسوی یک بحران قابل پیشگیری حرکت مینماید، درین مورد بانک جهانی نسبت افزایش مواد خوراکی نیز هوشدار داده و اظهار داشته است که ملیون ها انسان به فقر مواجه خواهند شد و همچنان بانک جهانی در اپریل سال گذشته اعلان

درین اواخر موسسه اکسفام گفته است اگر اصلاحاتی در بازار های مواد خوراکی از طرف رهبران جهان صورت نگیرد بهای مواد غذایی طی بیست سال آینده دو برابر خواهد شد، همچنان این موسسه خیریه پیش بینی می کند که هزینه تولیدات محصولات غذایی تا سال ۲۰۳۰ از ۱۲۰ تا ۱۸۰ در صد افزایش خواهد یافت، بر اساس بر آورد این موسسه در حدود نیمی از این افزایش ناشی از تغییرات آب و هوا است، این موسسه در گزارش اخیر خود از رهبران

عرضه می گردد، زیرا قاره آسیا بزرگترین تولید کننده برنج در جهان است (۹۰٪ برنج در در قاره آسیا تولید و مصرف میگردد) ممکن این وضعیت در قاره آسیا بالای سایر مواد غذایی از قبیل حبوبات مانند: گندم، جو، جواری و غیره نیز تأثیر نا گوار داشته باشد.

در بسیاری از کشور های در حال توسعه، سکتور زراعت بخش اعظم اقتصاد ملی شان شمرده میشود، در کشور های پیشرفته سرمایه داری، گذار از اقتصاد سنتی به اقتصاد پولی همراه با پیشرفت های فنی و تخنیکی و بالا رفتن بهره برداری از بخش زراعت بوده است، بنا برین توسعه کلی اقتصادی ارتباط نزدیک به توسعه زراعتی کشورها دارد. در حالیکه با تغییرات اقلیمی، خشک سالی و کمبود محصولات زراعتی، مواد غذایی افغانستان بیشتر به کشور های آسیایی و بالخصوص به همسایگانش مربوط بوده و سالانه اضافه تر از ۲۵۰ هزار تن مواد غذایی از کشور های همسایه وارد افغانستان می گردد، زراعت در افغانستان از سالها به اینطرف به شیوه سنتی و غیر فنی صورت گرفته، برعلاوه اینکه ۸۰ فیصد نفوس کشور به پیشه زراعت مشغول اند، نسبت عدم موجودیت تکنالوژی پیشرفته، نبود و کمبود آب و ... در بیچارگی، فقر و تنگدستی زندگی مینمایند، دهاقین بعد از کشت نمودن نباتات توانایی نگهداری از نباتات زرع شده خود را تا فرا رسیدن فصل برداشت ندارند، آنها فقط آبیاری را میدانند، اگر مزارع شان با آفات نباتی، هجوم حشره

های مضره یا ملخ مواجه شوند هیچ کاری برای نجات محصولات زراعتی شان در برابر آفات متذکره انجام داده نمی توانند، جمع آوری محصولات شان از یکطرف زمان گیر است از طرف دیگر ضایعات فراوان دارد. نبود ذخایر بزرگ استراتژیک و سرد خانه ها مشکل دیگری است که در سر راه دهاقین قرار دارد، روی همین علت سود جویان سالانه محصولات زراعتی دهاقین را با قیمت بسیار اندک خریداری نموده، یا آنها به خارج می فرستند یا ذخیره نموده به قیمت گرانتر در داخل کشور در ماه های بعدی بالای مردم بفروش می رسانند. بناً بخاطر جلوگیری از حوادث نا گوار ناشی از حالات فوق لازم است تا به پیشنهادات کار شناسان امور زراعتی و اقتصادی در مورد زراعت توجه جدی صورت گرفته و مقامات مسئول در مورد میکانیزاسیون، ارتقاٌ صرفیت پرسونل زراعت، رشد تخنیکی، ایجاد صنایع تبدیلی، ایجاد کوپراتیفهای زراعتی، تهیه ادویه ضد آفات، کود کیمیاوی با کیفیت، توزیع تخم های اصلاح شده بذری که توان تولید بیشتر محصولات را داشته باشد، حفر، ترمیم و باز سازی کانال های آبی، موجودیت بانک های زراعتی که برای دهاقین قرضه اعطاء نماید اقدام عملی و همه جانبه نمایند، همچنان در حال حاضر از دریا های افغانستان بر علاوه اینکه استفاه اعظمی صورت نمی گیرد در اثر کم توجهی مسئولین، در موسم آب خیزی ساحل دریا ها و باغها را از بین برده و خسارات جبران نا

پذیری را برای دهاقین بیارمی آورد، از آبهای روی زمینی و زیر زمینی کشور استفاده درست صورت نمی گیرد، ملیارد ها متر مکعب آب ضایع میگردد، دهاقین بخاطر بدست آوردن محصولات زراعتی شان منتظر باران های موسمی می باشند، آنها گاهی از اثر آفات امراض نباتی و گاهی از اثر خشک سالی متضرر می گردند که این امر سبب دلسردی دهاقین نسبت به شغل شان گردیده است، از طرف دیگر زمین های تحت کشت باید توسعه یابد، زیرا زمین ساحةٌ تحت کشت ۸/۷ ملیون هکتار زمین است در صورتیکه ۴۰ سال قبل نیز ساحةٌ تحت کشت همین مقدار زمین بود. بر اساس احصاءیه موءسسۀ WFP که گفته است: افغانستان با امکانات زراعتی که دارد، در صورت استفاده درست از آن برای ۱۶۷ ملیون نفر سالانه مواد غذایی تهیه میکند، بناً بخاطر خود کفایی سکتور زراعت لازم است تا وسایل وامکانات پیشرفته زراعتی از طرف مقامات مسئول در خدمت دهاقین قرار گرفته و مزید بر آن از تجارب کشورهای چون: برازیل و ... که دارای بهترین تجارب و انستیتیوت ها در بخش زراعت در سطح جهان اند استفاده نمود، تا درمورد افزایش دو برابر مواد غذایی تا سال ۲۰۳۰ آمادگی لازم داشته و مردم را از بحران غذایی در سال های آینده نجات داد. ●

عبدالحفیظ شاهین

وزارت مالیه امریکا میگوید: ارزش یووان در بلند ترین سطح

آن در برابر دالر قرار گرفته است

صعود نماید به پائین نگهداشتن ارزش یووان ادامه داده است تا روند صعود ارزش یووان بصورت تدریجی ادامه پیدا نماید.

گفته میشود که صعود آنی ارزش یووان نه تنها به سکتور صادراتی این کشور صدمه وارد خواهد نمود بلکه روی تمامی ابعاد اقتصادی آنکشور نیز تأثیراتی را از خود بجا خواهد گذاشت.

در گزارشی که روز جمعه انتشار یافت، وزارت مالیه امریکا گفته است؛ با آنکه ارزش یووان تنزیل داده شده است، چین به دستکاری در پول مبادرت نورزیده است. به گفته تحلیل گران مسائل اقتصادی، این موضوع پدیده جدیدی نیست.

در حالیکه شورای تجارت چین و امریکا (Us China Business Council) مکرراً تاکید نموده است اینکه چین باید نرخ معاوضه یووان را آزاد گذاشته تا از قوه های بازار (Market Forces) بهتر نمایندگی نماید، ایرین اینیس (Erin Ennis) یکی از اعضای این شورا میگوید: مسما نمودن چین به عنوان دستکار پول دست آوردی را در قبال نخواهد داشت.

پیشرفت ناکافی

بعد از اظهارات وزارت مالیه ایالات متحده امریکا مبنی بر تنزیل اما عدم دستکاری در ارزش یووان توسط چین، نرخ معاوضه یووان، واحد پولی این کشور در بلند ترین سطح آن در برابر دالر قرار گرفته است.

بانک مردم چین (People's Bank of China) بروز دوشنبه ۳۰ می ۲۰۱۱ حد اوسط نرخ یووان را در برابر دالر امریکایی ۶,۴۸۵۶ تعیین نمود.

ایالات متحده امریکا و سایر کشور های پیشرفته جهان، چین را متهم به پایین نگهداشتن عمدی نرخ یووان جهت افزایش میزان صادرات آنکشور ساخته اند. قابل ذکر است که چین بزرگترین کشور صادر کننده در جهان محسوب میشود.

ایالات متحده امریکا و سایر کشور های وسیع البنیه اقتصادی گفته اند، سیاست تنزیل ارزش یووان توسط چین، فرصت بیشتری را برای شرکت های تولیدی آنکشور مساعد ساخته است.

همچنان نگرانی هایی وجود داشته است که سیاست پولی چین تا اندازه ای باعث عدم توازن بیلبانس تجارت با شرکاء تجارتي آنکشور گردیده است.

دستکاری

با در نظر داشت سیاست های پولی چین و عدم توجه آنکشور به آزاد نگهداشتن روند ارزش یووان در بازار های مالی، تقاضا های متعددی در امریکا مبنی بر مسما نمودن چین به عنوان دستکار پول به میان آمده است.

ولی چین در حالیکه قصد دارد ارزش یووان

به منظور اینکه چین وانمود سازد که علاقه به بلند رفتن ارزش یووان دارد، در برج جون سال ۲۰۱۰ میلادی از دالر امریکایی دست بردار شد. از آن به بعد ارزش یووان در برابر دالر به اندازه ۵٪ صعود نموده است.

ولی گزارش وزارت مالیه امریکا میگوید؛ این روند حسب توقعات آنها نبوده است. نظر وزارت مالیه این است که پیشرفت در این عرصه ناکافی بوده و به پیشرفت های بیشتر نیاز است.

سایت بی بی سی

عاقبت ذخایر ارزی

نویسنده: بنجمن جی کوهن
(Benjamin J. Cohen)

بحران اقتصادی جهان سؤال آینده ذخایر ارزی را یکبار دیگر مطرح نموده است. حدود یک قرن، دالر امریکایی به عنوان ذخیره ارزی جهان بشمار میرفت، ولی، کسر مکرر حسابات جاری و مقروضیت روز افزون ایالات متحده امریکا از سایر کشورها در جریان چند دهه اخیر باعث گردید تا از شهرت جهانی این بانکنوت سبز کاسته شود، بناً ناظران اغلب، پایان تسلط دالر امریکایی را پیشبینی نموده اند. سرنگونی دالر برای اکثریت کارشناسان، بعد از ورشکستی بازار مسکن در ایالات متحده امریکا در اوسط سال ۲۰۰۷ میلادی که پس از دوره رکود اقتصادی بزرگ یا (The Great Depression) بزرگترین بحران مالی را در بازارهای مالی این کشور به میان آورد، بنظر میرسید.

ولی طوریکه به مشاهده رسید، این بحران بر خلاف عموم نظریات، چیز دیگری ثابت گردید. حتی مشکلات سکتور مالی امریکا که موجب مداخله مستقیم آن دولت شد، برای تعیین سایر اسعار به عنوان ذخیره ارزی کافی نبوده، بلکه این بحران باعث گردید تا حیثیت جهانی این بانکنوت سبز رنگ در اثر رجعت سرمایه گذاران به سوی دالر،

جهت مؤنیت پول های شان بگونه عجیبی طور موقت اعاده گردد. تقاضای بل های خزانه (Treasury Bills) در جریان سال گذشته آنقدر شدید بود که عاید آن به صفر و پائین تر از آن نزول یافت، ولی نظر به اظهارات (Helleiner and Kirshner) سرنوشت دالر علی الرغم این روند شدیداً مورد بحث قرار خواهد گرفت. بر علاوه این، اکثریت معتقد اند سیر نزولی ارزش دالر در دراز مدت بدون تردید موجب خاتمه تسلط این بانکنوت سبز رنگ برای همیشه خواهد گردید.

ولی این اعتقاد، سؤال دیگری را مطرح میسازد؛ جایگزین این سعر چه خواهد بود؟ بعضی میگویند یورو، دیگران میگویند شاید ین پول رایج کشور جاپان و یا یوان (Yuan) پول رایج کشور چین و برخی دیگر خواهان ایجاد سعر جهانی جدیدی که ممکن بر اساس حق برداشت خاص (Special Drawing Right - SDR) صندوق بین المللی پول بنا نهاده شود، اند. ولی هیچ یک از اینها عاری از عیب نیست. در واقع هیچ بدیل دیگری در کنار دالر وجود ندارد تا جایگزین آن گردد. ملاحظه وینستون چرچیل (Winston Churchill) صدر اعظم اسبق برتانیه در باره دموکراسی چنین بود

شاید دالر روزی بدترین سعر ثابت شود بجز از سایر اسعار. پیامدی که احتمال آن بیشتر می رود ممکن جاه طلبی بیشتری را در قبال داشته باشد همانند فاصله زمانی میان دو جنگ جهانی که پوند استرلنگ (Sterling Pound) سیر نزولی خویش را طی مینمود و ارزش دالر امریکایی در حال صعود بود ولی هیچ یک از آنها در رأس قرار نداشت.

اینکه شاید در سال های آینده شاهد ظهور وضعیت مشابه شویم، یعنی رقابت میان چند سعر رایج که هیچ یک از آنها بصورت آشکار مثل سال های اخیر در رأس قرار نگیرد. در نتیجه میتوان تاثیرات اقتصادی و سیاسی یک نظام پولی از هم پاشیده را قابل غور تلقی نمود.

مسیر تصادم سیاست و اقتصاد

در صورت عدم موجودیت یک سعر پذیرفته شده جهانی به حمایت یک دولت موثر جهانی، تجارت و سرمایه گذاری خارجی ناگزیر بالای اسعار ملی پذیرفته شده که نقش بین المللی را ایفا کند، اتکا نماید. بناً میان قلمروهایی که منابع اسعار بین المللی و محل داد و ستد آن است فاصله ایجاد گردیده و بیانگر یکی از ابعاد سیاسی است که اکثرأ در زمینه تحلیل های مختص به اقتصاد نادیده گرفته میشود. ◀◀

چهارچوب قبول شده رایجی که برای مطالعه اسعار بین المللی بکار میرود سه کاربرد معیاری پول هر یک؛ وسیله معاوضه، واحد شمارش و ذخیره ارزش را در دو سطح تحلیل میدارد: بازار خصوصی و پالیسی دولت. یک واحد بین المللی پول در بازارها برای معاوضه اسعار خارجی، نوشتن آویزهای مال التجاره و سرمایه گذاریهای مالی بکار میرود در حالیکه همچو سعر برای دولت ها نقش ثابت نگهدارنده نرخ معاوضه و ذخیره ارزی را ایفا مینماید. مسائل اقتصادی پول در سطح بازار بیشتر حین انتخاب اسعار مطرح بوده ولی در سطح دولت بعد سیاسی آن اجتناب ناپذیر میباشد.

سیاست به دلیل ارائه فواید و امتیازات سیاسی و اقتصادی سعر بین المللی برای کشور صادر کننده مطرح است. اقتصاد دانان معمولاً روی فواید اقتصادی سعر چون؛ حق الضرب بین المللی، یعنی اخذ منابع حقیقی که هنگام اخذ و نگهداری سعر صادر شده بدست می آید، اصرار می ورزند. فواید اقتصادی یاد شده همچنان انعطاف پذیری بیشتر پالیسی اقتصاد بزرگ (Macro-economics) را که با توانمندی جبران کسرها به پول رایج آن کشور صورت گرفته بتواند، در بر دارد. این بعد یکی از امتیازات بزرگ ایالات متحده است که چارلز دی گالی (Charles de Gaulle) در دهه ۱۹۶۰ از آن شاکی بود. ولی بر علاوه این، امتیازات سیاسی نیز

وجود دارد. کشور صادر کننده پول بین المللی از امتیاز طرح برنامه های دیپلماتیک و نظامی در بیرون از سرحدات خویش نیز بهره مند خواهد بود که به اصطلاح دانشمندان علوم سیاسی قدرت نظامی نامیده میشود. این کشور همچنان صاحب نفوذ جغرافیایی شده و نمیتوان از شهرت و حیثیت آن کشور که از صدور پول بین المللی کسب نموده است، کاست، به اصطلاح دانشمندان علوم سیاسی این امتیاز قدرت ملکی نامیده میشود. طوریکه رابرت مندل برنده جایزه نوبل گفته است قدرت های بزرگ دارای اسعار بزرگ اند. صدور سعر بین المللی برای کشور صادر کننده همچنان عاری از مشکلات نیست، البته زمانیکه مقادیر گزاف پول های صادر شده در دست های بیگانه قرار گیرد. در آنصورت جهت حفظ ارزش آن سعر در بازار های معاوضه باید نرخ های تکتانه را نیز بلند برد. در نهایت اختیار طرح پالیسی در صورت نیاز رجوع به سایر دارایی ها جداً صدمه دیده میتواند. طوریکه آزمایش طولیل و پر مشقت برتانیه بعد از جنگ جهانی دوم نشان میدهد، حفظ یک سعر در حال نزول در واقع بسیار زیان بار واقع شده که در داخل و خارج کشور به قربانی ها و از خود گذری های عظیمی نیاز خواهد داشت.

تمامی این مسائل زمانی مطرح میگردد که دولت ها تصمیم اتخاذ نمایند تا چه پولی را به حیث ذخیره ارزی خویش انتخاب

نمایند. ترجیحات عاملین بازار همچنان نقش خویش را بازی مینماید، هیچ کشوری آماده نخواهد بود تا پولی را به عنوان ذخیره ارزی خویش انتخاب نماید که طور گسترده در بازار های مورد داد و ستد قرار نداشته باشد. عیان است که بانکهای مرکزی به مسائلی چون: سیالیت، سهولت معاوضه و نرخ های مقایسوی برگشت حساس اند. ولی هر گاه انتخاب باید از میان یک مجموعه کوچک بدیل ها که در سطح بازار ترجیح داده میشود صورت گیرد، آنگاه عوامل سیاسی یقیناً دخیل میشوند. ملحوظات کلیدی که آنگاه باید مد نظر گرفته شود، در بر گیرنده چگونگی حاکمیت کشور صادر کننده بر اقتصاد داخلی آن و ماهیت روابط آنکشور با سایر کشور ها است یعنی آیا صادر کننده پول ظرفیت و توانایی تأمین ثبات سیاسی را در داخل کشور خویش دارا است؟ آیا این کشور در خارج از مرز های خویش نفوذ و تسلط داشته میتواند؟ آیا این کشور از روابط محکم بین الدول مانند روابط ملکی چون: دید و بازدید و یا اتحاد نظامی بهره مند است؟ آینده ذخایر ارزی تنها جزء یی از موضوعات اقتصادی بلکه از جمله مسائل اقتصاد سیاسی نیز میباشد.

برنده مقام دوم

طور مثال واحد پول اروپا یورو را در نظر گیرید که عموماً مشهور ترین رقیب پول دالر بشمار میرود. از تاریخ صدور این بانکوت مدت یک دهه گذشته و دارای

اکثریت معاییر قبول شده بین المللی می باشد که شامل پایه های بزرگ اقتصادی، ثبات سیاسی، با میزان پایین تورم که همه و همه توسط یک مرجع مشترک پولی یعنی بانک مرکزی اروپا که کاملاً به حفظ و تامین ارزش آینده این پول متعهد است حمایت میشود. اتحادیه اروپا از لحاظ تولید و تجارت هم سطح ایالات متحده امریکا بوده و سؤال اینکه چرا از لحاظ پولی هم سطح ایالات متحده نباشد؟ نیز مطرح می باشد.

ولی این سؤال ضعف های این واحد را با وجود تمامی توانایی های آن، نادیده گرفته است. تعصب بیجا مبنی بر عدم توسعه که جزء شرایط سیاست پولی و مالی قلمرو چلند یورو بوده و سایر عوامل تضعیف کننده قابلیت تولیدات اروپا را دو چندان میسازد (مانند نفوس رو به سال خوردگی، میزان بلند بیکاری یا بازارهای منقبض کار و مقررات جدی دولت های عضو) که از جمله کاستی های مذکور اند. توقع نیروود تا اقتصاد را کد اروپا واحد پول این قاره را برای اهداف تجاری یا سرمایه گذاری پر کشش جلوه دهد. و ابهاماتی که در ساختار حاکمیت ساحات چلند این پول وجود دارد یقیناً سایر کشور ها را وادار به مکث میسازد. هویدا است سعر یورو یک محصول مصنوعی که در نتیجه معاهدات بین المللی بوجود آمده و موثریت آن متکی بر استحکام موافقتنامه های چند گانه می باشد. از این رو بدون تعجب، پذیرش جهانی یورو نسبتاً به رکود مواجه گردیده

است.

یورو از نظر چلند و ارزش در معاملات بازار خصوصی (قلمرو یورو) به مقایسه سایر اسعار سابق قاره اروپا، صرف ثبات خویش را حفظ نموده است. با در نظر داشت ثانی بودن مارک؛ واحد پولی سابق کشور آلمان از لحاظ ارزش و چلند، بی ثباتی ارزش و عدم چلند یورو چیزی تکان دهنده ای خواهد بود. پس از یک آغاز سریع، چلند یورو طی پنج سال گذشته طور قابل ملاحظه ای ثبات یافته است ولی میزان چلند این سعر در فراز سکتور های متفاوت غیر متوازن بوده است. اعظم کاربرد این پول در بخش صدور اوراق قرضه به ملاحظه رسیده و در سایر ساحات، مانند تبادل اسعار خارجی عدم توازن در کاربرد آن دیده میشود. فعالیت این پول همچنان متمرکز بر کشور هایست که از لحاظ جغرافیایی و یا تأسیساتی با قلمرو یورو مانند قاره اروپا، مدیترانه، و برخی از قسمت های افریقا که جزئی از مناطق داخلی آن دانسته میشود، می باشد. باز هم اکثریت، آینده یورو را به عنوان ذخیره ارزی به سطح دولت روشن پیشینی نموده اند. اگر چه پول رایج اروپا بیشتر از یک بر چهارم قسمت ذخایر پولی جهان را به مقایسه دالر که دو بر سوم ذخایر ارزی را احتوا نموده است، تشکیل نمیده، علی الرغم آن، نظر به یک پیش بینی مشهور اقتصاد سنجی، این پول در مدت کمتر از یک دهه آینده از دالر امریکایی سبقت خواهد جست. ولی، آیا این پیش

بینی واقع بینانه است؟ نمیتوان یک مطالعه احصائیوی را که بجز از سه عدد متحول چیزی دیگری ارائه نموده و در ماهیت محض اقتصادی باشد، قطعی و نهایی تلقی نمود. کجاست ملاحظات دیپلوماتیک و نظامی که باید نقش عمده یی را در تعیین اختیارات دولت ایفا نماید؟ نادیده گرفتن جنبه سیاسی در این زمینه مانند: اجراء یک نمایش نامه بدون تعیین بازیگر کلیدی آن خواهد بود.

طور مثال؛ مدت ها است کشور جاپان رسماً بر چتر امنیتی ایالات متحده امریکا اتکا نموده که این کشور را از تهدید های بیرونی محافظت مینماید. عین ماهیت را بگونه نسبتاً غیر رسمی میتوان به تمامی کشور های صادر کننده نفت در خلیج اطلاق نمود. آیا میتوان تصور نمود تمامی این کشور ها که ذخایر ارزی همه آنها به دالر امریکایی است، بصورت غیر رسمی روابط حسنه خویش را با واشنگتن صرف به منظور کسب عاید ناچیز حاصله از ذخایر ارزی تیره سازند؟ طوریکه میدانیم قلمرو یورو متشکل از عده ممالک مستقل و خود مختاریست که منافع ملی ایشان در واقع تا اندازه ای به علت تصادف با هم مشترک بود است، بناً دور از تصور است تا اتحادیه اروپا بجای ایالات متحده امریکا که در شرق میانه و فراتر از آن از نفوذ سیاسی و نظامی بهره مند است، قرار گیرد. سناریو های مبتنی بر مدل های صرفه جویانه اقتصاد سنجی کار برد خویش را دارد، ولی، این

نوع مدل‌ها بطور کلی عاری از عیب و کاستی‌ها نیست، غیر کامل و گمراه‌کننده می‌باشد.

سایر بازنده‌ها و امکانات دیگر

آیا امکانات دیگری وجود دارد؟ زمانی ظاهراً گمان میرفت ین (Yen) جاپان، جایگزین دالر امریکایی گردد ولی اکنون مانند یک بازیکن غمگین، رنگ‌پریده و میدان‌باخته بنظر میرسد. در جریان سال‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ میلادی هنگامیکه بنظر میرسد اقتصاد سریع‌الرشد جاپان حایز مقام اول شود، کاربرد ین (Yen) در سطح جهانی خصوصاً در بازارهای سرمایه (Bond Markets) صریحاً افزایش یافت ولی از هم‌پاشیدگی اقتصاد حباب‌مانند جاپان در اواخر دهه ۱۹۸۰، سیر صعودی ین (Yen) را ناگهان به رکود مواجه ساخت. امروز بعد از گذشت سال‌ها از رکود اقتصادی در داخل آن‌کشور، معلوم میشود از شهرت بازار ین (Yen) همانند؛ سیر نزولی طولیل‌المدت پوند استرلنگ در ادوار قبلی، بصورت تدریجی کاسته خواهد شد. آیا بعد از سیر نزولی ین (Yen)، یوان (Yuan) پول رایج کشور چین، که یکی از بزرگترین اقتصادهای جهان بشمار میرود، صعود خواهد نمود؟ یقیناً، ولی با وجود کوشش‌های اخیر پیکنگ به منظور ازدیاد تقاضا کاربرد یوان (Yuan) به سطح جهانی که همچنان به رینمنبی (Renminbi) یا پول مردم مسمی است، استفاده بین‌المللی این پول تا اکنون در

مراحل ابتدایی آن قرار دارد. میزان پذیرش یوان (Yuan) در اثر موانع بسا شدیدتر از هر آنچه که سد راه یورو یا ین (Yen) قرار گرفته بتواند، تضعیف گردیده است که از آن جمله محدودیت بر سرمایه و نظام مالی کاملاً عقب‌مانده را میتوان نام برد. ولی موانع یاد شده نه به این زودی‌ها بلکه با گذشت زمان برطرف خواهد گردید.

برنده غیر مترقبه

در این اواخر بحث روی امکانات ایجاد سر جدیدی به عنوان ذخیره ارزی جهانی که اغلب مبتنی بر حق برداشت خاص یا Special Drawings Right موجود باشد، جریان دارد. تحریک این مفکوره خصوصاً بر مبنای اظهارات مسئولین چینیایی و روسی صورت گرفته است و همچنان توسط کمیسیون عالی ملل متحد به ریاست جوزف ستیگلتز (Joseph Stiglitz)، رئیس اسبق گروه اقتصاد دانان بانک جهانی تصویب گردیده است. برخی‌ها آغاز این کار را صدور اوراق بهادار جدید توسط صندوق بین‌المللی پول می‌پندارند. کشور های چین و روسیه مصمم‌اند قسمتی از ذخایر ارزی خویش را به سر دیگری غیر از دالر مبدل سازند، ولی باز هم موانع نگران‌کننده‌ای وجود دارد که حتی با تخصیص مبلغ ۲۵۰ بیلیون دالر برای حقوق برداشت خاص از طریق صندوق بین‌المللی پول، مجموع SDRهای موجوده به کمتر از ۵ فیصد مجموع ذخایر جهانی بالغ خواهد گردید. آیا میتوان مبلغ کافی را به منظور

ایجاد تفاوت فاحش، تخصیص داد؟ آیا میتوان انعطاف پذیرانه عرضه نمود؟ مهم‌تر از همه کدام مرجع، صلاحیت اداره آنرا بر عهده خواهد داشت؟ بدون حمایت یک دولت کارا و موثر جهانی کاربرد هر گونه واحد پولی به عنوان ذخیره ارزی چه بر مبنای SDR باشد و یا از نو ایجاد گردد، فاقد اعتبار خواهد بود. مشکلات و پیچیدگی‌های ناشی از طرز مدیریت ساحات چلند یورو به مقایسه آن به مراتب پیش‌پا افتاده خواهد بود. در واقع هیچ چیزی نمیتواند بهترین نماد سیاست انتخاب پول ذخایر ارزی باشد. دارندگان بزرگ دالر مانند: چین و روسیه از عدم موجودیت بدیل‌های رضایت‌بخش این بانکوت سبز رنگ نگران‌اند و از عاقبت ارزش ذخایر دست‌داشته خویش بیم‌دارند. آیا به حفظ دالر به حیث ذخایر خویش ادامه دهند؟ ولی یقیناً هر دو اغلب الهام‌بخشده سایر کشورهایی‌اند که از تسلط جهانی واشنگتن بگونه آشکارا تنفر دارند. هر یک از این کشورها از نقش دالر در تضمین امتیازات جیوپولیتیک (Geopolitical) ایالات متحده امریکا آگاهی کامل دارند، از این رو مشکل خواهد بود، ضمن تقاضا ایشان مبنی بر تعیین بدیلی برای دالر امریکایی، پیکار بدون قید و شرط را به هدف کوتاه‌نمودن بال‌های عقاب امریکا نادیده گرفت. مفکوره مذکور ارائه‌کننده یک ارزش سمبولیک بوده و تهدیدی به قدرت ملکی و نظامی امریکا میباشد. اینکه

مفکوره مذکور حقیقت دارد یا خیر، یقیناً از لحاظ اهمیت در درجه دوم قرار دارد.

نظام از هم پاشیده

در حالیکه دورنمای دالر نشاید این بار روشن بنظر نرسد، آینده رقیبان بزرگ این سعر، نسبتاً روشن بنظر میآید. زمانیکه مرکز جاذبه جهانی به سوی چین، هندوستان و سایر کشور های رو به انکشاف که اکنون بزرگترین فیصدی ذخایر ارزی را به پول دالر دارا است تغییر یابد، میتوان یک اندازه انحراف را مشاهده نمود. بیشتر این کشور ها با ایالات متحده مانند همپیمانان فعلی آنکشور یعنی کشورهای اروپایی و جاپان روابط نزدیک ندارند ولی میزان اعراض از دالر یقیناً متکی بر موجودیت یک بدیل کاملاً واضح خواهد بود.

بنابراین یک نظام عمدتاً از هم پاشیده در محضر رقابت شدید میان اسعار، که هیچ یک از آنها بر سایر رقیبان خویش حایز برتری نباشد، در آینده نزدیک بنظر میرسد. تأثیرات سیاسی و اقتصادی با وجود تکانگیرهایی چون؛ نوسانات نرخ تبادل اسعار قابل ملاحظه بوده میتواند. نوسانات ارزش پول نمیتواند همواره کاستی های طرز العمل پالیسی را جبران نماید و امکان دارد در صورت تغییرات وارده از جانب دولت ها یا افزایش روند های فرضی در بازار، در نفس خویش منابع فشار دهنده ثابت شوند.

بدون یک مقام رهبری که حد اقل بتواند هماهنگی را میان پالیسی ها تأمین نماید،

روابط پولی جهان در معرض خطرات مداوم بی ثباتی و یا بدتر از آن قرار خواهد گرفت.

باید پذیرفت که لازم نیست یک نظام عمدتاً از هم پاشیده چیز زیان آوری باشد و یا شاید هم در واقع این کار سودمند واقع شود. به عقیده اکثریت کارشناسان، بزرگترین تهدیدی به سیاست پولی در دراز مدت، کسر فاحش حسابات جاری ایالات متحده امریکا است. ایالات متحده منحصراً مرجع صدور مشهور ترین واحد پولی جهان در مقام یک انحصار گرا قرار داشته که از خود راضی است و از امتیازات بزرگی که در دست دارد سوء استفاده مینماید. ولی زمانیکه دالر سیر نزولی خویش را حین ظهور اسعار رقیب طی نماید، میتوان گفت که ایالات متحده امریکا ناگزیر از حرص داشتن حسابات خارجی پس انداز خویش کاسته تا از خطرات ناشی از بحران های آینده جلوگیری بعمل آورد ولی این کار اغلب متکی بر نوعیت روابط میان سران نظام های پولی است. آخرین باریکه جهان مکلف به تحمل پاشیدگی نظام پولی گردید، دوره جنگ جهانی اول بود که نتیجه آنرا میتوان حد اقل اعشاری تلقی نمود. نبود همکاری میان برتانیه با ارزش از بین رفته بوند استرلنگ آنکشور و امریکای خود آگاه و غیر منسلک آنوقت علت اصلی بحران های مالی بود که شکست بازار اسهام پس از آن در سال ۱۹۲۹ واقع گردید. آیا میتوان این بار چیز بهتری توقع

داشت؟

به گفته خوشبینان، بعد از وقوع جنگ جهانی اول شرایط بگونه چشمگیری تغییر نموده است. برخلاف سالیان پس از جنگ، عده یی از سازمان های چندین ملیتی و محاکم رسمی جهت استقرار و تنظیم اصول و رسوم کوپراتیف ها مانند صندوق بین المللی پول و گروه ۲۰ عضوی تشکیل یافته است. تجارب گذشته سلسه درس هایی را به ارتباط مصارف هنگفت رقابت میان کشور ها آموخته است، بنابراین دولت ها از منافع ملی خویش آگاهی کامل دارند. ولی برخلاف این نظریه، بدبینان میگویند: حاکمیت سرسختانه ملی، کشور ها را وادار میسازد تا منافع منحصر به خویش را خصوصاً در اوقات بحرانی بر آنچه منافع مشترک خوانده میشود، ترجیح دهند. با وجود درس هائیکه از تجارب گذشته حاصل شده است، سعر مشترک در بهترین اوضاع، تداوم کوتاه مدت داشته و در بدترین حالات، حتی ارزش چاپ اوراق اعلامیه های مشترک را هم ندارد. باز هم، حقیقت موضوع، با گذشت زمان معلوم خواهد گردید. ●

ترجمه از: مجله فابننس ایند دیفیلوپمنت

حریق بانکوتهای مندرس در زون غرب د افغانستان بانک

در ولایات سرحدی کشور نسبت فعال بودن بنادر تجارتي، به مقایسه دیگر ولایات مبادله کالاها و خدمات، حجم بزرگی را دارا است که در ولایت هرات این موضوع بیشتر صدق میکند. در اثر داد و ستد بیش از حد بانکوتها در اندک زمان فرسوده شده و مشکلاتی را در بازار بمیان میآورد. برای تعویض و جایگزین آن بانک مرکزی مکلفیت دارد تا نیاز پولی جامعه را مرفوع و پول سالم را برای گردش وقتاً فوقتاً تامین نماید.

درین اواخر مطابق احکام (۱۱۴) مورخ ۱۲ ر ۱۳۸۳ محترم رئیس کل د افغانستان بانک هیئت مراقبت و حریق بانکوتهای مندرس که مشکل از نمایندگان با صلاحیت وزارت های مالیه، عدلیه، نمایندگان مجلسین پارلمان، اداره ناظر کل، عملیات بانکی، خزانه داری کل و مدیر نشر و مراقبت بانکوتها تحت ریاست محترم الحاج محمد عیسی طراب معاون دوم د افغانستان بانک در حالیکه محترم انور شاه یوسفی آمر و عبدالقدیر رحیمی معاون عملیاتی زون ساحوی غرب د افغانستان بانک حاضر بودند تمام بانکوتهای مندرس بعد از چک، بررسی سربندلی ها و شمارش دقیق تحت نظر هیئت موظف به کوره مخصوصیکه قبلاً به همین منظور در محوطه آمریت زون غرب د افغانستان بانک اعمار شده بود، حریق گردید.

طبق اظهار محترم اميرالدين عسکرزي مدير نشر و مراقبت بانکوتها، بانکوتهاي مندرس شامل انواعيه ذيل

شماره	نوع بانکوت	تعداد بندل	تعداد قطعه	مبلغ به افغانی
۱	هزار افغانیگی	۱۵۶	۱۵۶,۰۰۰,۰۰۰
۲	پنجصد افغانیگی	۱۲۰۰	۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	صد افغانیگی	۷۴۹	۷۴,۹۰۰,۰۰۰
۴	پنجاه افغانیگی	۹۰۰	۴۵,۰۰۰,۰۰۰
۵	بیست افغانیگی	۲۱۵۰	۴۳,۰۰۰,۰۰۰
۶	ده افغانیگی	۳۵۵۰	۳۳,۵۰۰,۰۰۰
۷	پنج افغانیگی	۴	۲۰,۰۰۰

که مجموعاً (۸۷۰۹) بندل مبلغ (نهصد و پنجاه و چهار میلیون و چهار صد و بیست هزار افغانی) را دربر میگیرد. همچنان در ختم کار، محترم الحاج محمد عیسی طراب معاون دوم د افغانستان بانک و رئیس هیئت در نشست رهنمودی که در تالار کنفرانس های آمریت زون ساحوی غرب تدویر یافته بود اشتراک نمود. محترم طراب معاون دوم د افغانستان بانک،

کارمندان و صرافان آن زون را بوظایف شان متوجه ساخته در رابطه به اهمیت و حساس بودن پروسه حریق بانکوتهاي مندرس صحبت مفصل نمود، و بار دیگر آنها را متوجه مسوولیت ها و وظایف مهم و خطیر شان ساخت. بعداً محترم امیرالدين عسکرزي مدير نشر و مراقبت بانکوتها و انجنیر محمود شریف خزانه دار کُل د افغانستان بانک در رابطه به طرز جمع آوری پولهای مندرس، بسته بندی آنها مطابق انواعيه، نصب سر بندلی، امضا و نشانی شد توسط اشخاص مسوول و آماده ساختن بانکوتهاي مندرس برای حریق توضیحات داده و پروسه آماده ساختن پولهای مندرس را برای حریق مفصلاً بیان کردند. ●

په افغانستان کې د نوي بانکونو ارزښت

بیلایلو نسر کونکو لخوا د افغانستان اقتصاد ته متوجې وې، پای ته ورسولې. د افغانستان بانک په معاملاتو کې د لا اسانتیاوو، د افغانی بانکونو د دوامداره عمر او د جعل د مخنیوی لپاره، د ۱۳۸۸ هجري لمریز کال د تلې میاشت کې د ۵۰ ملیارده افغانیو په ارزښت د بانکونو نوې لړۍ چاپ کړه، چې د لوړ کیفیت په لرلو سره پیاوړی امنیتي ځانگړتیاوې لري.

همدارنگه د افغانستان بانک د لومړي ځل لپاره د جعل د مخنیوی لپاره په دې بانکونو کې ځلاندي کرښې او هولوگرام گرافونه ورزیات کړه، د نوي بانکونو پر مخ له مومي موادو یا ورنسو څخه کار اخیستل شوی ترڅو نوپونه له رطوبت او خاورو څخه خوندي وساتي. د افغانی بانکونو په نوې لړۍ کې افغانی بانکونو د لومړي ځل لپاره ماشین ریډیل شو، ترڅو د جعل مخه یې ونیول شي. دا ځانگړنه دمگړی د افغانی ترڅنګ ځینې مهم نړیوال اسعار هم لري. ●

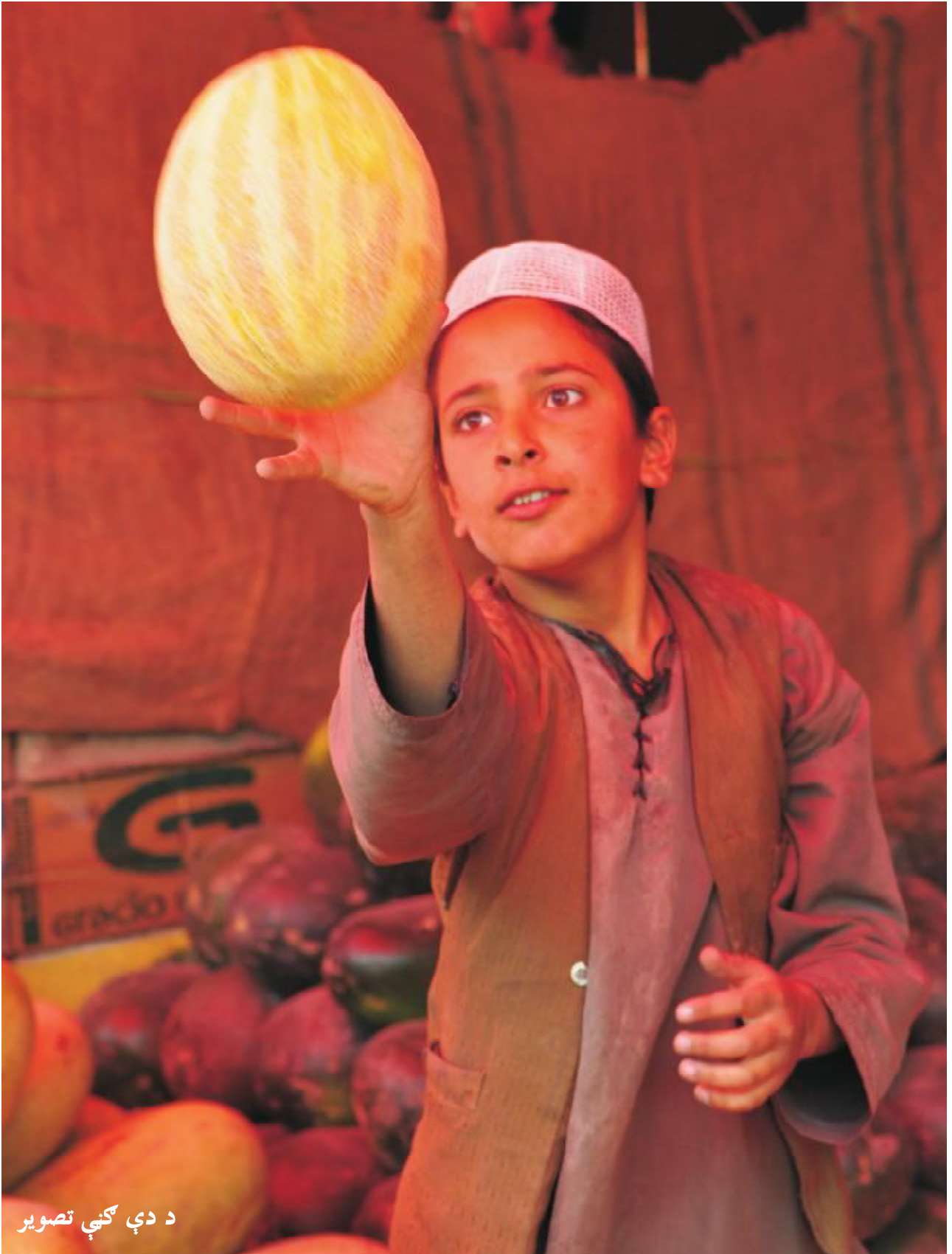
عین الله عیان

که څه هم په تیرو کلونو کې د افغانیو پر ځای د بهرنیو اسعارو کارونې په هېواد کې یو شمېر ستونزې راولاړې کړې وې خو د افغانستان بانک لخوا د نويو افغانیو په چاپولو او خپرولو سره دغه ستونزې له منځه ولاړې او پولي رفرم د اقتصادي بې ثباتی له منځه وړلو او د تورم نرخ د کموالي سره د خلکو د پېریدلو ځواک خوندي کړ او په ورته وخت کې یې د پیسو حجم د کموالی سره یې د مبادلي لپاره اسانتیا رامنځته کړه، چې د ۹ کلونو په تېریدو سره لا هم افغانی د نړۍ په کچه له با ثباته پیسو څخه شمېرل کېږي او په اقتصادي راکړې ورکړې کې ورځ تر بلې دود مومي، چې د نړۍ په کچه د پولي اصلاحاتو په برخه کې یوه مهمه لاسته راوړنه گڼل کېږي.

خو د نوي افغانی بانکونو د خپرولو، کنټرول او ارزښت د یقیني کولو لپاره انتقالی دولت د نورو هېوادونو تجربه تعقیب کړه او د افغانستان بانک ته یې د پیسو خپرولو بشپړ واک ورکړ، دې کار هغه ستونزې چې د

بانکونو هغه وسیله ده چې د راکړې ورکړې په موخه ترې گټه اخیستل کېږي او د یوې واکمنې قانوني مرجع لخوا په یو هېواد کې خپرېږي. بانکونو د مبادلي د وسیلې په توگه د راکړې ورکړې بهیر اسانه او گړندی کوي. په افغانستان کې د لومړي ځل لپاره د امان الله خان په واکمنی کې بانکونو په چاپ شول، چې تر اوسه پورې یې ډېرې لوړې ژورې شاته پرېښودلې دي، د مجاهدینو په واکمنی کې بانکونو په بیلایلو بڼو او ارزښتونو سره خپاره شو چې له امله یې د انفلاسیون نرخ لوړ شو او د افغانی ارزښت یې ورژو چې دغو بې ملاتړه بانکونو زموږ د هېواد اقتصاد له گډوډۍ او پولي انارشیزم سره مخامخ کړی ؤ، په دغه مهال په منځنی ډول د ۱۰۰۰۰ افغانیو مبادلوي ارزښت ۲۵ امریکایي سټه ؤ او خلک مجبور ؤ چې د کمې خریداری لپاره یو یا څو بنډله پیسې له ځانه سره ولیردوي. خو د دې ستونزو د لمنځه وړلو په موخه تصمیم ونیول شو چې یوه نوې افغانی د ۱۰۰۰ زرو افغانیو ځای ونیسي، ترڅو د راکړې ورکړې بهیر اسانه شي؛ د عادي توکو د رانیولو لپاره د بنډلونو گړځولو ته د پای ټکی کېښودل شي او مرکزي بانک ته د پیسو پر چلند اغیزناکه کنټرول ور په برخه شي. همدا ؤ چې د افغانستان دولت په ۲۰۰۲ زیږدیز کال د سپتمبر په ۲ نېټه د نویو پیسو معرفي کول اعلان او د مبادلي بهیر یې د ۲۰۰۲ زیږدیز کال د اکتوبر په ۷ نېټه پیل کړ او د ۱،۲،۵، ۱۰، ۵۰، ۱۰۰ بانکونو تر څنګ یې د ۵۰۰ او ۱۰۰۰ بانکونو په چاپ کړل او د هېواد په اقتصاد کې یې ۱۸ ملیارده افغانی خپرې کړې.

د دې گنې تصویر

بانکداری، وسیله پی برای دستیابی به فردای بهتر

محمد یونس مهرین

مرجع عمده و ضروری برای میزان پولهای در گردش، کنترل تورم و حتی بیکاری و توزیع در آمد را می تواند در سر خط وظایف و فعالیتهای خود قرار دهد. در برخی از کشور ها مثل افغانستان این بانک در عین استقلالیت به عنوان بازوی پولی دولت عمل می کند؛ ولی در برخی از کشور های پیشرفته این بانک مستقل از دولت و سیاستهای دوره بی دولت ها به اهداف کلان خود می پردازد. درجه استقلال بانکهای مرکزی یک کشور با کشور دیگر متفاوت است. امروزه در دنیا، بانک ها به ویژه بانکهای خصوصی برای جلب رضایت مشتریان بیشتر و فراهم آوری سهولت های لازم در انجام امور، هر روز شیوه های نوینی را در خدمت مشتریان، خویش قرار می دهند و این عمل را به نوعی، فلسفه وجودی خود می دانند.

مستلزم ارجحیت دادن به ارزشهای مادی و معنوی بوده که ارجحیاری به هریک از این پدیده های انسانی از جمله بانکها از وجایب اساسی بشریت مترقی میباشد.

بانکها در جهان در برابر مردم مسوولیت ها و مکلفیت های بسیار عمده و اساسی را به دوش دارند. در حال حاضر بانک مرکزی در کنار سایر بانک های دولتی و خصوصی، حیثیت مادر بانکها را دارد. این بانک در واقع چرخ فعال اقتصادی کشور را به تحرک و امیدارد و به مثابه پیشگام ترین بانک در عرصه داد و ستد و داشتن روابط محکم و تنگاتنگ با منابع ملی و بین المللی عمل می نماید.

بانک مرکزی یا د افغانستان بانک به نهادی اطلاق میشود که مسوولیت کنترل سیستم پولی کشور را عهده دار باشد. این بانک یک

پدیده بانکداری در افغانستان، بر میگردد به تقریباً هشتاد سال قبل از امروز که در آنزمان با تأسیس بانکهایی همچون د افغانستان بانک، بانک ملی و پشتنی بانک، افغانستان وارد مرحله نوین حیات اقتصادی خویش گردید.

روشن است که هر پدیده نو میتواند الگوی خوبی برای تشویق و ترغیب تمام اقشار جامعه باشد زیرا انسانها حق دارند و شرایط کنونی حکم بر آن دارد تا به هر وسیله بی زمینه های رفاه و آسایش را برای آنان فراهم سازد، تا دسترسی پیدا کنند و از مزایای این پدیده ها و وسایل رفاهی، بهره کامل ببرند.

بانکها در هر کشوری از جهان به ویژه در افغانستان در حال حاضر، وسیله خوبی برای رسیدن به فردای بهتر و مطمئن تر است. دستیابی به زندگی بهتر و فردای درخشانتر،

بخش زیادی از این موارد، شامل صدور کارت های الکترونیک به جای پول فیزیکی که به شیوه های گوناگون مردم را به استفاده از این کارت ها ترغیب می کنند، میباشند. در حال حاضر، یکی از عمده ترین مشکلات ما در شهر های بزرگ که در بسیاری از اداره های خدمات ملکی و اداره های خصوصی مورد بحث قرار می گیرد، کم بودن و پایین بودن ساعات کاری در بانک ها میباشد که متأسفانه پرداخت معاشات و سایر داد و ستد بانکی را به کندی روبرو ساخته است؛ زیرا بدون شک همه ابعاد موضوع باید توسط کارشناسان ارزیابی شده و پس از سنجش با راهکار های منطقی، تصمیم گیری شود.

حال ممکن است راهکار هایی ارایه شود که در شهر های بزرگ زمینه های عملی آن میسر باشد؛ ولی در شهر های کوچک و بسیاری از ولایت ها آنطوریکه توقع میرود، ممکن نباشد و بالعکس. آنچه که مشخص و مسلم است میزان امکانات و جمعیت کلان شهر ها با ولایت های کم جمعیت میباشد که تفاوت بسیاری دارد، مثلاً ترافیک شهر کابل با هیچ یک از ولایت ها اصلاً قابل قیاس و مقایسه نیست، پس نمی توان در برخی تصمیم ها همه را یکسان در نظر گرفت. در این میان، استفاده از کارت پرداخت اینترنتی یکی از مناسب ترین راه های جلوگیری از این قبیل مشکلات کلان شهر ها میباشد که در صورت فراگیر شدن، سهولت های ممکن و آسایش مشتریان را فراهم خواهد آورد. بدون شک با فرهنگ سازی مناسب و در نظر گرفتن تمام امکانات و پتانسیل های بانک های دولتی و خصوصی کشور، در مسیر نوین بانکداری الکترونیک و تجارت الکترونیک به سمتی برویم که اینچنین مشکلات کلان شهر ها را که همه با آن به نوعی درگیر هستیم، رفع کنیم. واقعیت این است که مردم افغانستان تازه در یک مرحله نوین زندگی قرار گرفته اند و تغییر و تحول تازه یی را در تمام عرصه ها به ویژه عرصه بانکداری تجربه می نمایند؛ بنأ

بایسته است تا بانکداران محترم با طرح های مشخص و مطمئن و با در نظر داشت شرایط موجود در جهان پیشرفته و متمدن، بکوشند تا زمینه های بهتر دسترسی مردم را به امکانات و سهولت های لازم میسر گردانند.

در حقیقت امر افغانستان در شمار کشور های در حال توسعه و یا رو به رشد قرار گرفته است که نهادینه شدن سیستم های جدید بانکداری در این کشور همزمان با توسعه و انکشاف سایر پدیده ها در حال توسعه میباشد.

کشور در حال توسعه یا کشور رو به رشد کشوری است با استندرد های نسبتاً پایین زندگی، پایه صنعتی توسعه نیافته، و شاخص پایین توسعه انسانی (HDI). این اصطلاح با عبارات قبلی ساخته شده در این مورد تفاوت دارد، از جمله با اصطلاح جنگ سرد که جهان سوم را تعریف نموده و معنای ثانویه ای را در اذهان تداعی می کند. مترادف دیگر اصطلاح کشور در حال توسعه عبارتست از کشور کم تر توسعه یافته (LDC) یا کشور کمتر توسعه یافته از لحاظ اقتصادی (LEDC)، کشور کمتر توسعه یافته از لحاظ اقتصادی اصطلاحی است که از طرف دانشمندان برای توصیف کشور هایی استفاده می شود که بطور دقیقتر به عنوان کشورهای در حال توسعه طبقه بندی شده اند با این خصوصیت که آنها از لحاظ اقتصادی کمتر توسعه یافته اند و معمولاً بیشترین همبستگی را با عوامل دیگری همچون توسعه پایین انسانی دارند.

کار برد اصطلاح کشور در حال توسعه برای تمام کشور های کمتر توسعه یافته را می توان نامناسب دانست: تعدادی از کشور های فقیر در حال بهبود اوضاع اقتصادی خود نیستند. (همانطور که این اصطلاح ذکر می کند)، بلکه دوره های طولانی را از افول اقتصادی تجربه نموده اند.

کشور هایی که دارای اقتصاد پیشرفته تر در میان ملل در حال توسعه می باشند، اما هنوز بطور کامل نشانه های یک کشور توسعه یافته

در آنها تثبیت نشده است، تحت اصطلاح کشور تازه صنعتی شده دسته بندی می شوند.

علی الرغم آنکه افغانستان نیز به عنوان یک کشور رو به رشد و یا رو به انکشاف شناخته شده است؛ اما هنوز هم در بحران شدید اقتصادی بسر میبرد؛ زیرا عواید و تولیدات داخلی در کشور در سطح بسیار پایین قرار دارد. هر چند بانک های متعددی به منظور سرمایه گذاری و تجارت سالم بنا نهاده شده است؛ اما اگر این بانک ها از لحاظ ساختار و رهبری منظمأ تحت نظر بانک مرکزی فعالیت نمایند، بدون شک در عرصه خدمات بانکی، سهولت های لازم به مردم به وجود خواهد آمد.

بانک مرکزی یا د افغانستان بانک براساس برنامه ریزی های مشخص که شالوده آن بر مبنای ارزشهای قانون و مفاد استراتژی اقتصادی دولت پی ریزی شده است، میتواند با شریک ساختن تجارب و اندوخته های کاری خویش در عرصه بانکداری برای سایر بانکها ممد واقع شود.

آگاهان امور اقتصادی به این باور اند که بانک مرکزی باید با طرح استراتژی جامع و علمی که برخاسته از اهداف والا و ترقی خواهانه رهبری د افغانستان بانک میباشد، خط فاصل میان بانکهای شخصی را از میان بردارد و در برقراری روابط تنگاتنگ همه بانکها بر مبنای مفاد قانون اساسی و قوانین و طرز العمل های بانکداری با بانک مرکزی، تلاشهای جدی و بی وقفه یی را مرعی دارد.

امید بر آن است تا با قرار دادن کابل بانک نو در مسیر خدمت بهتر و بیشتر به نفع مردم و جامعه افغانی، زمینه های بهتر و بیشتری را برای عرضه خدمات بانکی به مردم فراهم سازد.

دولتی شدن کابل بانک باید به مثابه بزرگترین الگو بتواند در بالا رفتن و ارتقای سطح فعالیتهای بانکی قویاً اثر گذار بوده و راه نیل به سوی فردای درخشان را کوتاه تر سازد. ●

مایکروفایننس (قروض کوچک) چیست و به کدام منظور بکار میرود؟

اعم از زنان و مردان مهیا نموده و با سرمایه گذاری های کوچک نقش قابل ملاحظه یی در شکوفایی اقتصاد خورد ایفا می نماید که بدون شک در رشد اقتصاد ملی موثر و مفید واقع میگردد.

نقش قروض کوچک در کشور های پس از جنگ

جنگ بدبختی می آورد؛ جنگ باعث ویرانی و از هم پاشیدن امور در یک کشور میگردد و زیربنا های اقتصادی را ویران میکند. تجارب تاریخی نشان میدهد که جنگ ها بیشترین اثرات منفی را بر

و جلوگیری از خطرات احتمالی مالی خانواده ها مساعد میسازد؛ این خدمات تنها محدود به اعطاء قرض نبوده، بلکه پس انداز، بیمه و تادیات پولی نیز مشمول آن میباشد.

این بخش از خدمات مالی با فراهم ساختن زمینه های مناسب و ایجاد فرصت های قرضه ای برای قشر فقیر که دسترسی به بانکهای تجارتي ندارند در راستای امحای فقر و توسعه اقتصاد منحيث یک وسیله موثر بکار رفته؛ زمینه توسعه داد و ستد و تجارت را در بین طبقه پیشه وران کوچک

مایکروفایننس محصولی از عرضه خدمات مالی و بانکی است که برای طبقات نادر و افراد کم درآمد روی دست گرفته میشود و طبعاً تعداد این بیشتر نوع افراد در کشور های کمتر توسعه یافته زندگی می کنند، ازینرو این خدمات در کشور های متذکره می تواند نقش چشمگیر و ارزنده در توسعه و رشد اقتصاد فردی، خانوادگی و در کل اجتماع داشته باشد.

خدمات مایکروفایننس، زمینه را برای ثبات در بخش مصرف اقتصادی، دسترسی دوامدار به قروض، تمویل تشبثات کوچک

طبقات نادار جامعه میگذارد، زیرا جنگ چنانچه اشاره شد سکتورهای اقتصادی را تخریب می نماید، نرخ انفلاسیون را بالا می برد، سرمایه گذاری، تولید، تجارت و استخدام را کاهش میدهد.

کاهش موارد متذکره سبب سیر نزولی پس انداز در اقتصاد میشود که این روند نزولی میتواند بر فجایع جنگ بیافزاید، ازینرو در کشورهای پس از جنگ نیاز جدی به تحرک اقتصادی دیده میشود و از آنجائیکه نظام بانکی در این کشورها نمیتواند خدمات بانکی و مالی را به همه مناطق توسعه بدهد و دسترسی مردم به این خدمات را همه گیر سازد، نقش قروض کوچک و نهادهای اعطای آن در چنین جوامعی بیشتر اهمیت می یابد. در چنین یک حالتی نهادهای قرضه دهی کوچک میتوانند نقش به سزایی در بهبود و موثریت روند توسعه و رشد اقتصادی مردم ایفا نموده و با اعطای قرضه های کوچک از یک طرف تحرک اقتصادی ایجاد نموده و از طرف دیگر حس خود باوری را در وجود افراد جامعه به میان آورده و نقش افراد را در رشد و توسعه اقتصادی تضمین نماید.

قروض کوچک در افغانستان

افغانستان پس از جنگ که در حال حاضر بانکداری مدرن را تجربه می نماید، از جمله کشورهایی است که در آن سکتور بانکی و مالی سیر ترقی خود را با سرعت تمام می پیماید، اما با تمام این پیشرفت و توسعه هنوز دسترسی مردم به خدمات بانکی و مالی کافی نیست و عده یی زیادی از هموطنان ما، بخصوص در

مناطق دور افتاده و روستایی به خدمات بانکی دسترسی ندارند، با درنظر داشت این واقعیت نهاد های میکروفایننس در چند سال گذشته توانسته اند توجه مردم را بخود جلب نمایند و در حال حاضر نهاد های مختلف با بیشتر از ۳۰۰ شاخه در ۱۳۶ ولسوالی و ۲۷ ولایت در این راستا فعالیت میکنند.

در ماه جنوری سال ۲۰۱۱ میلادی قرض اعطا شده سکتور قروض کوچک افغانستان به بیشتر از یک میلیارد دالر امریکایی رسید که این مبلغ از سال ۲۰۰۳ (سال تأسیس این سکتور) در بیشتر از ۱,۷ میلیون واحد قرضه به بیشتر از ۴۲۰ هزار مشتری اعطا شده است و بر اساس ارزیابی نهاد مطالعات توسعه ای انگلستان (IDS) در سال ۲۰۰۷، بیشترین قرضه ها برای آغاز یک تجارت جدید بکار رفته و هر قرضه سبب ایجاد ۱,۵ شغل جدید در اقتصاد افغانستان شده است.

آمار متذکره نشان میدهد که این سکتور نقش فعال و سازنده در توسعه و رشد بنیه مالی خانواده ها ایفا نموده و در فراهم ساختن نیازمندی های مالی اکثر خانواده های بی بضاعت با وصف چالش های متعدد از قبیل نبود امنیت، تورم، ضعف مهارت کارمندان محلی، عدم آگاهی کامل از این برنامه و موانع فرهنگی؛ این سکتور رول موثری در رشد اقتصاد خورد ایفا نموده است.

با وجود این موفقیت ها، این برنامه تا اکنون بیشتر در مناطق شهری متمرکز است و بخش اعظم این برنامه (۷۲٪ مشتریان فعال) در مناطق شهری مقیم اند

و فقط (۲۸٪) مشتریان در روستاها بسر می برند که این یکی از مواردی است که توجه جدی این سکتور باید به آن جلب گردد تا ساحه این خدمات بیشتر به روستاها گسترش یابد.

زنان و قروض کوچک

نظر به اظهارات اداره حمایت از سرمایه گذاری قروض کوچک در افغانستان (MISFA) ۶۵ فیصد از ۴۲۰ هزار مشتری سکتور قروض کوچک را زنان تشکیل میدهد. زنان که در گذشته نه چندان دور از کار، فعالیت حتی تحصیل که حق مسلم شان است محروم بودند امروز با استفاده از فرصت های قرضه دهی که از جانب موسسات قروض کوچک عرضه میگردد، توانسته اند تجارت های کوچک چون: مهره دوزی، بافندگی، دستگاه خیاطی، گلدوزی و سایر فعالیت ها را بصورت مستقل راه اندازی نموده و از این طریق مصدر خدمت به فامیل و جامعه خود شوند.

اتکا بخود از لحاظ اقتصادی، خود باوری در میان زنان را بالا می برد و این نیم پیکر جامعه را به نیروی متحرک تبدیل میکند که بحیث نیروی فعال جامعه نقش ارزنده در تحولات اقتصادی و اجتماعی ایفا کرده میتواند. قروض کوچک که در حال حاضر در بسیاری از کشورهای فقیر، یکی از راه های خوب تمویل طبقات نادار به شمار میرود، طرح آن از طرف محمد یونس بنگله دیشی ریخته شده است، وی اولین کسی بود که این طرح را در بنگله دیش عملی ساخت و به همین منظور در سال ۲۰۰۶ میلادی جایزه صلح نوبل را بدست آورد. ● شفیق الله بارز

د چک ډولونه او د هغې کتنې

احمد راشد فضل د مالي خطراتو د لوی آمریت غړی

پرانيسلی.

۶- مقرر شوي پيسې: د چک د تعين شويو پيسو د تاديه کولو لپاره وي او په چک باندې د پيسو ذکر په لفظي او عددي ډول شوي وي.

۷- وصول کوونکي: د چک پيسې يو ځانگړي شخص ته او يا د هغه د حکم مطابق او چک لرونکي ته ادا کيدای شي. دلته د خاص شخص نه مراد يوازې يو فرد نه بلکې يو کلب يا کاروباري اداره هم کيدای شي. په چک باندې د يو خاص شخص د نوم د ليکلو پر ځای د هغه رتبه يا منصب ليکل کيدای شي لکه، د کابل کلب رئيس .

۸- د حساب لرونکي لاسليک: په چک باندې د حساب لرونکي لاسليک اړين دی، حساب لرونکي بايد په چک باندې هماغه شان لاسليک وکړي کوم يې چې د حساب خلاصولو په وخت کې په فارم باندې کړی و.

۹- د پيسو په شکل تاديه کول: چک بانک ته د پيسو د ادا کولو حکم وي، پدې کې د پيسو نه پرته بانک ته د کوم بل شي د مهيا کولو حکم نه کيږي.

د چک نمونه

د چک ډولونه (Types of cheque)

۲- تحريري حکم: که چيرته بانک ته د پيسو د ادا کولو حکم په ژبنيز ډول ورکړل شي نو دې ته چک نه ويل کيږي، د چک لپاره اړينه ده چې بانک ته حکم په تحريري بڼه ورکړل شي.

۳- غيرې مشروط حکم: چک د بانک په نوم د پيسو د ادا کولو يو غيرې مشروطه حکم نامه ده، له دې څخه مطلب دا دی چې مشري په بانک باندې د پيسو د ادا کولو لپاره کوم شرط نه ايردي. که چيرته مشري يا حساب لرونکي په بانک کې د پيسو د ادا کولو لپاره کوم شرط کيږدي نو دې حکم ته چک نشو ويلای، ځکه چې دا غيرې مشروط حکم نه وي.

د بيلگې په توگه که حساب لرونکي بانک ته دا حکم وکړي چې د احمد د پوهنتون فیس لپاره (۱۰۰۰) افغانی تاديه کړه نو دا يو مشروط حکم شو، ځکه کيدای شي چې احمد د پوهنتون فیس ورنکړي، برعکس يې که چيرې بانک ته دا حکم وکړي چې د احمد په مړينه بايد (۱۰۰۰) افغانی ادا کړل شي نو دا حکم يو غيرې مشروط حکم دی ځکه چې مرگ يو يقيني امر دی نو پدې توگه دې حکم ته چک ويلای شو.

۴- د بانک په نوم: چک يوازې د بانک په نوم جاري کيدای شي، د کوم شخص يا کومې کاروباري ادارې په نوم چک نشي جاري کيدای.

۵- د حساب لرونکي له لخوا: د بانک په نوم چک يوازې حساب لرونکي جاري کولی شي د حساب لرونکي نه مراد داسې يو شخص دی چا چې په بانک کې د پيسو په جمع کولو او يا پور اخيستلو باندې حساب

چک (cheque): کله چې مشري په بانک کې جاري حساب يا د سپما حساب پرانيزي، نو بانک خپل مشري ته په بانک کې د جمع شويو پيسو څخه د اړتيا په اساس د پيسو د راويستلو لپاره د چک يوه کتابچه ورکوي، نو کله چې مشري ته د پيسو ضرورت شي، نو هغه د چک په يوه فارم کې مطلوبه پيسې ذکر کوي او هغه د بانک څخه را اخلي. چک د مشري لخوا د بانک په نوم يو غيرې مشروطي حکم دی چې په هغې کې مشري بانک ته دا هدايت کوي چې هغه په چک باندې ذکر شوي پيسې هغه ته يا د چک وړونکي ته تاديه کړي.

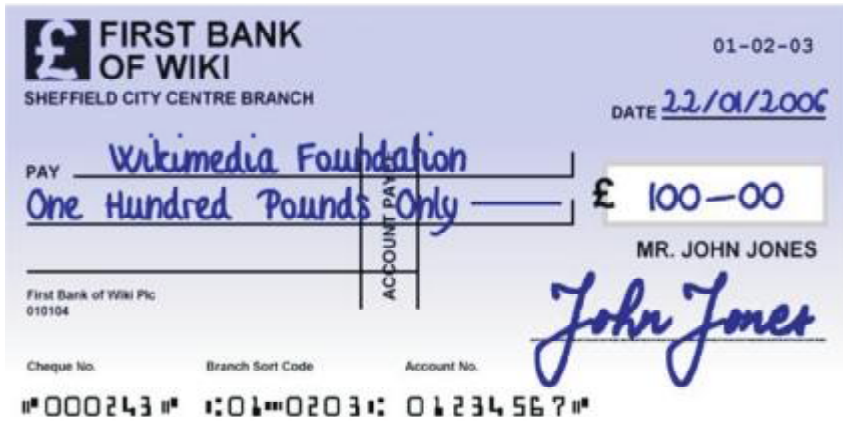
د چک تعريف (Definition of

cheque) چک يو داسې غيرې مشروطه تحريري حکم نامه ده کوم چې د يو ځانگړي بانک په نوم ترتيب کيږي، په کوم چې د ترتيب کوونکي لاسليک وي او پدې کې مشري د بانک څخه دا مطالبه کوي چې بانک بايد د پيسو غوښتلو په وخت کې يو خاص مقدار پيسې کوم خاص شخص يا چک لرونکي ته ورکړي.

د چک ځانگړتياوې (characteristics of cheque)

د چک ځانگړتياوې په لاندې ډول ذکر کولی شو:

۱- د تادې حکم: چک د تادې يو حکم وي چې په دې کې بانک ته د پيسو د ورکولو لپاره غوښتنه کيږي ځکه چې مشري د بانک څخه خپلې جمعه شوي پيسې اخلي، نو ځکه هغه ته د پوښتنې کولو څه ضرورت نه وي بلکې حکم کوي. بانک ته د پيسو د ادا کولو د حکم په وخت کې بايد د نرمې لهجې څخه کار واخلي.

چک باندې د مشتري لاسليک د هغه لاسليکونو سره مقایسه کوي کوم چې هغه د حساب خلاصولو په وخت د لاسليک په فورمه باندې کړی و، که چیرته د بانک مدیر بډې يقيني شي چې دغه لاسليکونه ورته دي نو په چک باندې یو لاسليک وکړي او خزانه دار ته یې د ادا کولو (payment) لپاره لیري، خزانه دار رسيد تر لاسه کړي او د چک پیسې نوموړي شخص ته تادیه کړي.

۲- حکمي چک (Order cheque): د حکمي چک نه موخه داسې یو چک دی، کوم چې پیسې یې یوازې هغه شخص ته ورکول کيږي، د چا نوم چې په هغه چک باندې لیکل شوی وي، بانک تر هغه وخته پورې دا چک نه ادا کوي ترڅو پورې چې د وصول کوونکي پوره پیژندنه ونه شي.

د پیژندنې کړنلاره دا دی چې د بانک مشتري چې په بانک کې حساب ولري د چک په شا باندې د وصول کوونکي د لاسليکونو ضمانت کوي نو پدې وخت کې بانک خپل ځان ډاډمن کوي او وصول کوونکي ته پیسې ورکوي. که په حامل چک کې د وصول کوونکي د نوم نه وروسته الفاظ (حامل) (bearer) لیري شي نو حامل چک په حکمي چک بدلیري، ځینې وخت پدې چک کې د وصول کوونکي په اخر کې (order) هم لیکل شوی وي. ●

Method of Converting the) Bearer Cheque into cash د حامل چک پیسې د بانک په کاونټر باندې وصول کيږي کوم شخص چې بانک ته د پیسو د حاصلولو لپاره لار شي هغه په کاونټر کې د مامور په وړاندې د چک په شا طرف لاسليک کوي او چک مامور ته ورکوي چې دې ته ټوکن کلرک یا د رسيد مامور ویل کيږي، کله چې د رسيد مامور د کوم شخص څخه چک تر لاسه کړي نو هغه ته یو رسيد ورکوي، په رسيد چې کوم نمبر لیکل شوی وي هغه شمېرې د چک په شا باندې لیکل کيږي، د رسيد مامور بیا دغه چک د لیجر مامور ته لیري، د رسيد د وصول کولو څخه وروسته د چک ترتیب کوونکي (وصول کوونکي) د ادا کولو کانټر (payment counter) ته ځي.

د لیجر کارمند چې کله دا چک وصول کړي نو کارمند دا گوري چې د دې حساب لرونکي په حساب کې د چک د ادا کولو لپاره کافي اندازه پیسې شته او که نه؟ که چیرته د حساب لرونکي په حساب کې د چک ادا کولو لپاره کافي اندازه پیسې موجودې وي نو هغه په لیجر کې درج کوي او په چک باندې د لاسليک کولو څخه وروسته د لیجر کارمند دا چک بانک مدیر (Bank officer) ته لیري او بانک مدیر په

۱- حامل چک (Bearer cheque)

۲- حکمي چک (Order cheque)

۳- کراس شوی چک (Crossed cheque)

۱- حامل چک (Bearer cheque):

د حامل چک نه موخه داسې چک دی چې هر هغه شخص یې حاصلولي شي څوک یې چې بانک ته یوسي. بانک پرته پیژندگلوی نه په حامل چک باندې ذکر شوې پیسې ادا کوي، که د پیسو ورکړه غلط شخص ته وشي، نو بانک د هغې ذمه وار ندی.

پدې چک کې د وصول کوونکي د نوم څخه وروسته ((یا حامل)) ((or bearer)) لیکل شوی وي.

د حامل چک ځانگړتیاوې (Characteristics of Bearer Cheque)

د حامل چک ځانگړتیاوې په لاندې ډول دي. ۱- حامل: پدې چک کې د وصول کوونکي د نوم څخه وروسته یا حامل (or bearer) لیکل شوی وي، د بیلگې په توگه ادا کړي - احمد ((یا حامل)) ((or bearer)) ته.

۲- تصدیق (ضمانت): بل شخص ته د حامل چک د انتقالولو په وخت کې د ضمانت ضرورت نه وي، یوازې د دغه چک په رانیولو سره د دې چک حقوق هماغه شخص ته انتقالیږي، چا چې دا چک رانیولی وي.

۳- محفوظ: حامل چک زیات محفوظ نه وي ځکه چې د دې پیسې هر شخص حاصلولي شي.

۴- د پیسو وصولي: د حامل چک پیسې د بانک په کاونټر باندې حاصلیدای شي، چک وړونکي د چک په شا باندې خپل لاسليک کوي او بانک ته یې حواله کوي او بانک د ادا کولو د چارو (procedure) څخه وروسته په چک باندې ذکر شوې پیسې نوموړي شخص ته ادا کوي.

د حامل چک د پیسو د حاصلولو کړنلاره

ارتباطات چیست؟

کارل هاولند (Hovland) یقین دارد که ارتباطات فراگرد انتقال یک محرک (علامت بیانی) از یک فرد (ارتباط گر) به فردی دیگر (پیام گیر) به منظور تغییر رفتار او است.

ماینوس اسمیت (smith.M) میگوید: هر نوع عملی که بوسیله فردی انجام شود که طی آن فرد دیگری بتواند آنرا درک کند ارتباط نامیده می شود خواه این عمل با استفاده از یک وسیله یا بدون آن انجام شود. همچنان ارتباط می تواند به یکی از روش های رو برو، یک طرفه، ارادی یا غیر ارادی، شفاهی یا غیر شفاهی انجام گیرد.

باید گفت که از سال ۱۹۳۰ پیشرفت های موثر و تدریجی در این زمینه انجام شده به مرور زمان شمار محققان و پژوهشگران این بخش افزایش یافته است.

محققان بزرگی مانند: کولی، دیوبی، پارک، سایپر، لسول، لیپمن، لوین و ... آثار ارزشمندی در مورد

افکار، نظریات، احساسات و حقایق می پردازند و از طریق کار برد علایم و پیام هایی که معنی اش برای آنها قابل درک است، اقدام به برقراری ارتباط می کنند

گورگن (Gorgan) معتقد است ارتباطات یعنی فراگردهایی که بر مبنای آن انسانها همدیگر را تحت نفوذ قرار می دهند.

ارسطو فیلسوف یونانی اولین دانشمندی است که ۲۳۰۰ سال پیش در باره ارتباطات سخن گفته است که ارتباطات عبارت از جستجو برای دست یافتن به کلیه وسایل و امکانات موجود برای ترغیب و اقناع دیگران است. به این صورت که برقرار کننده ارتباط از هر راه و روش ممکن، طرف مقابل یا مخاطب خود را تحت تاثیر و نفوذ خود قرار دهد و نظر و عقیده خود را به او بقبولاند.

ارتباطات را عمل اجتماعی نیز می دانند که افرادی از یک فرهنگ مشخص در واکنش به تجربه خود از واقعیت به مبادله معانی می پردازد

هیچکس نمی تواند در دنیای امروز بدون برقراری ارتباطات زندگی کند.

ارتباطات ما را به شبکه گسترده انسان ها پیوند می دهد. این شبکه از خانواده شروع به حلقه دوستان و بعداً به کمک رسانه های جمعی، به اجتماع و بالاخره به سراسر جهان متصل میگردد.

ارتباط به معنی تبادل افکار، احساسات، عقاید و تجارب می باشد. از نظر فردی ارتباط، ما را قادر می سازد تا به عضوی مفید و موثر برای اجتماع تبدیل شویم و از منظر اجتماعی ارتباط بین اجزای جامعه، رشد و بقای جامعه را تضمین می کند.

حال برای شناخت و درک هر چه بیشتر مقوله ارتباط و ارتباطات باید نگاهی به تاریخچه آن بیافکنیم.

پیدایش علم ارتباطات از نظر رومیان و یونانیان به قبل از میلاد بر میگردد، اندیشمندان با توجه به زاویه دید و اهمیتی که برای عناصر ارتباطات قایل هستند از ارتباطات تعریف های گوناگونی نموده اند.

ویلبر شرام در کتاب (زندگی و اندیشه پیشتازان علم ارتباطات) می نویسد:

اولین بار رومی ها کلمه ارتباط یعنی **Comunicare** را به کار بردند. یونانی ها پیشینه طولانی در سخنوری و بلاغت داشتند. ارتباط ترجمه لغت **Communication** است. این لغت از کلمه لاتین **Communis** که می توان آنرا به تفاهم و اشتراک فکر نیز ترجمه کرد یعنی اینکه وقتی با شخصی ارتباط برقرار می کنیم کار ما در حقیقت برقراری یک نوع اشتراک فکر و تفاهم اندیشه با اوست.

ارتباطات را می توان جریانی چند مرحله یی دانست که طی آن دو یا چند شخص به تبادل

ارتباطات بر جای گذاشته اند.

لسول در سال ۱۹۴۸ یک مدل ارتباط کلامی را ارائه داشت. این مدل یکی از اولین نمونه های مدل ارتباطات بود که: چه کسی، چه چیزی، را از چه مجرای، به چه کسی، و به چه تاثیری، می گوید. و یا چه، چرا، چه وقت، که، کجا، کی مطالب را بهتر ارایه می دارد.

همچنان آرانگرن (Aranguren) می نوسد: ارتباطات از انتقال اطلاعات در محدودیت سه چیز؛ انتشار (emission)، انتقال (Conduction) و دریافت پیام (message) صورت پذیر است.

باید گفت که با آنهم نمی توان تعریف واحدی از ارتباطات که همه افراد را قانع کند، ارائه داد. شایدهم اصلاً چنین تعریفی وجود نداشته باشد. بنابراین سعی بر این است، نظریات گوناگون را تا حد امکان جمع آوری نمود تا توانسته باشیم که به یک مرز مشترک نزدیک شده باشیم.

اگر ما ارتباطات را نوعی تلاش آگاهانه فرستنده پیام برای سهم ساختن گیرنده در اطلاعات، عقاید و اندیشه اش بدانیم، مسئله تفاهم و هماهنگی فرستنده و گیرنده اهمیت اصلی و اساسی پیدا می کند.

بنابراین، هرگونه انتقال پیام بین فرستنده و گیرنده ارتباط محسوب می شود حال این فرستنده انسان باشد یا اینکه یک دستگاه میخانیککی فرقی نمی کند. ارتباط را به معنی ربط دادن، بستن، پیوند و ... نیز تذکر داده اند.

باید در نظر داشت که در عصر حاضر، اطلاع دادن برای ارتباط داشتن کافی نیست. در حال حاضر، ارتباطات زمینه ساز فعالیت های بسیار پر اهمیتی است که همراه با پیشرفت های فنی ابزار های ارتباطی و گسترش محتویات اطلاعاتی است، ارتباطات بعد از جنگ دوم جهانی روند سریع رشد خود را آغاز نمود و امروز چون ستون استواری همه علوم و پروسه اشغال را فرا گیر شده است، زیرا ارتباطات مکانیزی است که روابط انسانی بر اساس آن شکل می گیرد. تمامی مظاهر فکری، ابزار انتقال و حفظ آنها در

محل و زمان بر پایه ارتباط توسعه پیدا می کند و ارتباطات، تمامی حالات، چهره، رفتار، حرکات، طنین صدا، کلمه ها، نوشته ها، چاپ، راه آهن، خطوط هوایی، دریایی، تلگراف، تیلیفون، انترنت، سینما و ... که اخیراً برای سهولت روابط انسانی ساخته شده است، را در بر می گیرد. امروز این جهان پهناور به یک دهکده کوچک مبدل شده است.

کشور ما که سه دهه جنگ را سپری کرده است درین راستا قدم های استوار بر داشته است بعد از سال ۱۳۸۲ موازی به سیر پیشرفت در همه بخش های حیاتی بویژه در سکتور های مالی، اقتصاد و ارتباطات دست آورد های خوبی دارد. اگر چه سیستم مخابراتی افغانستان در سال ۱۹۵۵ ایجاد گردیده بود و شاید هم افغانستان در جهان ارتباطات با نصب تیلیفون سیمدار در سال ۱۸۹۸ که در قصر ارگ (محل اقامت شاه) در کابل گام برداشته باشد. بعداً در سال ۱۹۲۰، ماشین تیلگرافی ساخت کشور انگلستان در کابل شروع به کار کرد که تا سال ۱۹۳۲ از آن استفاده میگردید. افغانستان در ماه اپریل سال ۱۹۲۸ عضویت اتحادیه بین المللی تیلگراف (ITU) را حاصل نمود. (اتحادیه بین المللی تیلگراف در سال ۱۸۶۵ ایجاد و در سال ۱۹۳۲ نام آن به اتحادیه بین المللی مخابرات مبدل گردید). همین طور این سکتور طی چندین دهه قدم قدم به پیش رفت از سال ۲۰۰۱، بخش مخابرات و تکنالوژی معلوماتی از جمله سکتور های بود که ستراتیژی و پالیسی های عمومی را برای ارتباطات ترتیب نمود تا کمپنی ها و ادارات خصوصی را به منظور سرمایه گذاری در این بخش توسط بکار انداختن سیستم های مخابراتی به مردم سهولت را به میان آورد که تا فعلاً چندین کمپنی بزرگ مخابراتی موبایل فعالیت میکنند و ۸۰٪ مردم افغانستان به سیستم مخابراتی دسترسی دارد.

همچنان رسانه ها در کشور از عصر امیر شیر علی خان آغاز میشود و نخستین قانون مطبوعات در عهد امیر امان الله غازی پایه گذاری شد. هم اکنون بیش از ۳۰۰ روز نامه، مجله، چندین

آژانس خبری، اضافه از ۵۰ رادیوی محلی، زیادتر از ۲۵ شبکه تلویزیونی، سایت های انترتی و ... فعالیت مینماید.

اینکه ارتباطات در سکتور بانکداری چه تاثیری بار آورده است باید گفت که، تمامی اسناد و دفاتر سکتور معاملات بانکی افغانستان کمپیوتری، مدرن و همانند با بانک های کشور های منطقه تنظیم گردیده است، با نمایندگی های داخلی و خارجی همزمان آنلاین است، بیلان خود را در عین حال ارایه میدارند همه از یک مرکز واحد اداره و رهنمایی میگردند، توسط سیستم های مدرن و عصری جهانی با اکثر بانکها ارتباط کاری از طریق انترنت دارد بانکهای ما با سیستم ACSS, SWIFT, CBS, و ... فعالیت میکنند که مدرنترین سیستم های امروزی است. خدمات بهتر را به اسرع وقت با وسایل ارتباطی انجام میدهد، در همه جا بانکها با مشتریان خود همراه است، کربدت کارتها، دبت کارتها، ویژه کارتها، کارتهای ATM، اسناد بهدار، چکهای انترتی، خرید و فروش از طریق انترنت، انتقالات پول و هزاران معاملات دیگر پولی به اسرع وقت ذریعۀ مدرنترین وسایل ارتباطی انجام می پذیرد.

بانکداری از طریق موبایل، کنترول حسابات بانکی، افتتاح حسابات بانکی، در خواست و ریزرف تکت های هوایی و هزاران خدمات دیگر از طریق موبایل و همچنان سکتور بانکداری سرعت، کیفیت، نوعیت خدمات خود را از طریق وسایل اطلاعات جمعی (روزنامه ها، مجلات، تلویزیون ها، رادیوها، سایت های انترتی، موبایل، بل بورد ها اعلانات و ...) به آگاهی مردم میرساند. این همه ارتباطات است که جهان را با هم دیگر متصل و یکپارچه ساخته است. اکنون ارتباطات در خدمت مردم قرار دارد و مردم جهان را چون یک فامیل با هم نزدیک ساخته است. ●

عبداللطیف بایانی

ماخذ: سایت انترتی

www.daneshnameh.roshd.ir

خبرنه، مجله علمی و تحقیقی پوهنتون کابل

علم اقتصاد چیست؟

دخالت کند. در قرن نوزدهم و اوایل قرن بیست عدم مداخله دولت در امور اقتصادی نظام سرمایه داری با شرایط و نتایج بسیار نامطلوب مواجه شد و به سمت نظام انحصاری و رقابت انحصاری گرایش پیدا کرد. تجمع سرمایه در دست گروه های خاص، باعث توزیع ناعادلانه در آمد ها و منافع فردی شد که با منافع اجتماعی هماهنگی نداشت و منجر به این شد تا دولت ها به خاطر جلوگیری از بروز مسایل سیاسی و اجتماعی در بعضی امور دخالت نمایند و دانشمندان اقتصادی نیز به تعدیل نقطه نظرات کلاسیک ها پردازند و آنرا بنام نیو کلاسیک مسمانمودند.

ایده ال است به شرط آنکه دولت در امور اقتصادی دخالت نداشته باشد. وی عقیده داشت که هسته مرکزی تمام فعالیت های اقتصادی فرد است. فعالیت های انسانی در تولید و مصرف تابع قوانین طبیعی است که باید آنها را شناخت تا آنکه بتواند روابط علمی پدیده های اقتصادی را تعیین نماید. منافع خود را به حد اکثر برساند و اگر عدم تعادل و نابسامانی در اقتصاد بوجود آید خود به خود از بین برود و بین عرضه و تقاضای یک کالا از مصرف و تولید جمعیت و استخدام توازن ایجاد میگردد. پدر علم اقتصاد تاکید نموده است که دولت در امور اقتصادی جامعه نه باید

قدمات علم اقتصاد به قبل از قرن هفدهم میرسد یعنی قبل از سال ۱۷۷۶ میلادی، علم اقتصاد را مانند فلسفه و سیاست مورد مطالعه قرار میدادند، در سال ۱۷۷۶ آدم اسمیت (۱۷۲۳-۱۷۹۰) کتاب ثروت ملل را نوشت و به همین ترتیب علم اقتصاد از سایر علوم تفکیک شد. آدم اسمیت اسکاتلندی در انگلستان می زیست و مکتب کلاسیک را بنا نهاد و نام پدر اقتصاد را به خود اختصاص داد. آدم اسمیت در کتاب خود سعی نمود که قوانین علم اقتصاد را تدوین نماید که پاسخگوی نیاز جامعه آنروز قرار گیرد. بر اساس نظریات کلاسیک ها نظام سرمایه داری تنها نظام

احمد مسعود محصل (اقتصاد تجارت)
انستیتوت محاسبه و حسابداری کابل

می دهد که چگونه مردم انتخاب می کنند. اقتصاد: عبارت از مدیریت در خانه. اقتصاد: بررسی ماهیت ثروت از طریق قوانین تولید و توزیع. اقتصاد: عبارت است از مطالعه بشر در زندگی شغلی و حرفه‌یی می باشد. اقتصاد: اساس و بنیاد هر جامعه است. رابطه اقتصادی جامعه در چهار چوب یک نظام اقتصادی شکل میگیرد و نظام اقتصاد هم بدون جهت و هدف امکان پذیر نیست. در انجام اقتصاد: بررسی چگونگی استفاده جوامع از منابع کمیاب به منظور تولید کالا های با ارزش و توزیع آنها بین گروپ های مختلف است. اقتصاد علم تخصیص بهترین منابع کمیاب به نیاز های نامحدود جامعه است. ●

ماخذ: فرهنگ اصطلاحات اقتصادی.

مبانی علم اقتصاد نوشته محترم نصیر احمد نادری

سوسیالیزم و کمونیزم است که کاپیتال را در سال ۱۸۶۸ میلادی نوشت.

علماء اقتصاد را تعریف های زیادی نموده اند: اقتصاد: عبارت از مجموع رهنمایی ها و طرقی که توسط آن انسان ها وسایلی را تهیه و جهت رفع احتیاجات استعمال می کنند که احتیاجات بشر و محدودیت وسایل و عوامل تولید، انگیزه تولید های اساسی فعالیت ها را تشکیل میدهد.

اقتصاد: فعالیت ها و روش هایی را در ساحه استفاده موثر از منابع و عوامل کمیاب تولیدی (زمین، کار، سرمایه و معلومات فنی) که به سطح محدود در طبیعت موجود اند غرض تولید، تبادل، توزیع، مصرف اجناس، خدمات جهت رفع حوایج و نیامندی های بشر و برای تضمین راه و آسایش در چوکات اصول و عدالت اجتماعی با حفظ حقوق و کرامت فردی تنظیم و رهنمایی می کند.

اقتصاد: تحقیق و مطالعه برای ثروت جامعه می باشد.

اقتصاد: دانش فعالیت هایی است که شامل تولید و مبادلات میان مردم میباشد.

اقتصاد: تخصص منابع و عوامل کمیاب به منظور تولید کالاها و خدمات است که مهم ترین خواسته های مادی بشر را ارضا میسازد.

اقتصاد: منطقی برای اتخاذ تصمیمات عقلانی با در نظر گرفتن محدودیت های مختلف میباشد.

اقتصاد: علم انتخاب است، اقتصاد آموزش

زمانیکه بحران اقتصادی انگلستان، امریکا و دیگر کشورهای صنعتی جهان در سال ۱۹۲۳ بوقوع پیوست از نظریات کلاسیک ها نا امید شدند و اندیشه نیو کلاسیک ها را پیشکش نمودند.

جان کنیز (۱۹۴۶-۱۸۸۳) عالم بزرگ جهان اقتصاد، کتاب تیوری عمومی اشتغال و پول را در سال ۱۹۳۶ نوشت که با نظریات کلاسیک ها تفاوت داشت، سعی نمود که علت بیکاری و بحران را در کشور های انگلستان، امریکا و تعدادی کشور های دیگر بیان و پیشنهاد نموده است که (دولت در امور اقتصادی دخالت نداشته باشد) و به عنوان هدایت کننده، نقش اصلی و سیاست گذاری را در مسایل اقتصادی بر عهده بگیرد و بخاطر جلوگیری از بیکاری و ورشکستگی صنایع باید دولت مسله اشتغال را حل نماید چون اشتغال و هماهنگی بین بخش های مختلف اقتصادی از وظایف مهم دولت هاست.

با حل مسله اشتغال وضعیت مالی مردم بهبود می یابد خرید کالاها بهتر میشود. خدمات و پس انداز خوبتر صورت میگیرد. با همین رهنمایی ها بحران اقتصادی کشور های اروپایی و کشورهای صنعتی از بین رفت.

باید گفت در علم اقتصاد دانشمندان تیوری های گوناگون ابراز نموده اند از جمله: آدم اسمیت بنیان گذار مکتب کلاسیک، جان نیارد کنیز پایه گذار مکتب کنیزین و کارل مارکس دانشمند طراز اول مکتب

پول افغانی و ترویج آن در معاملات اقتصادی معرف و نشانه پی از

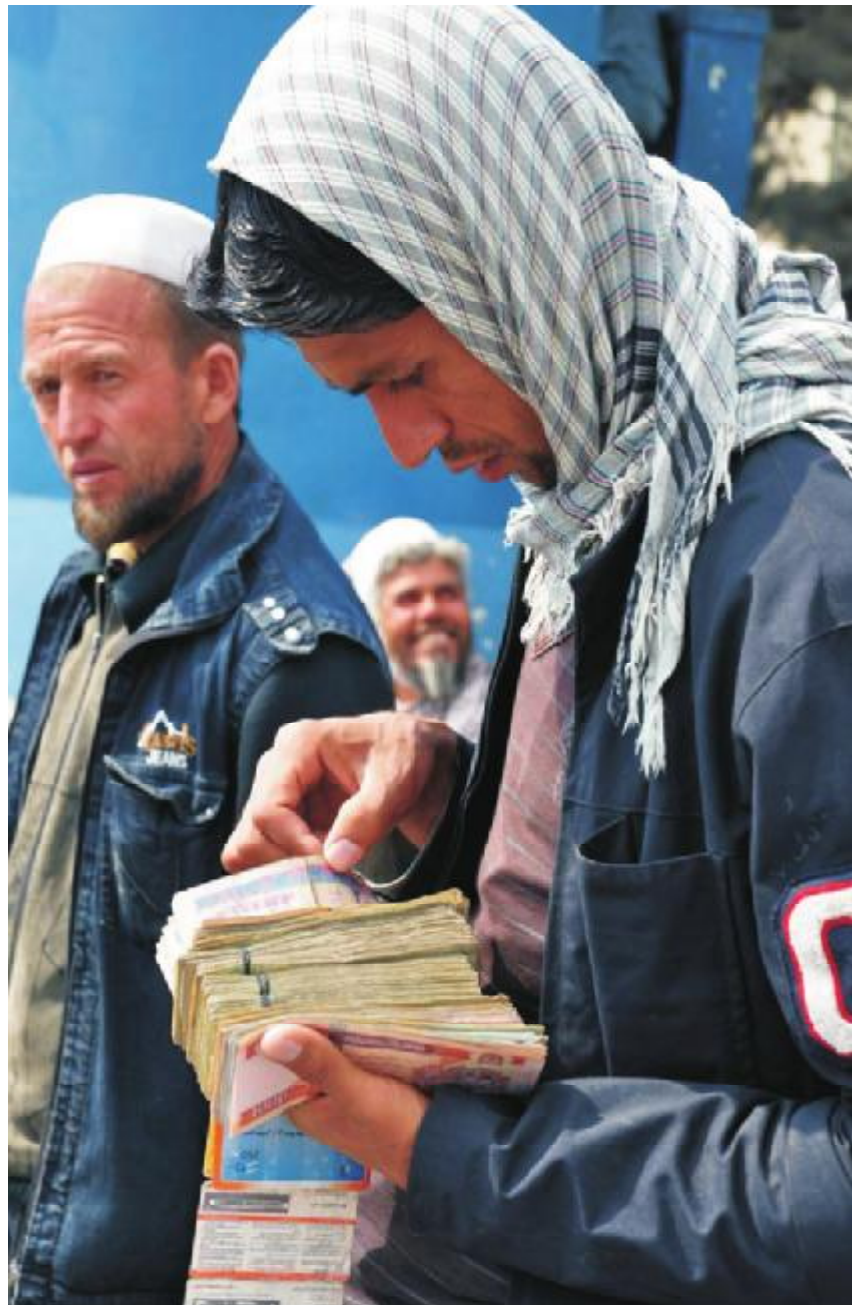
فرهنگ عالی

یما عقیف

و نظام بانکی افغانستان گسترش یافت. د افغانستان بانک منحيث بانک مرکزی کشور نخستین گام های رفورم را با اصلاحات پولی آغاز کرد و با حذف سه صفر از واحد پول ملی کشور، به چاپ و نشر پول جدید که باثبات و با ارزش بود، دست یازید این امر به بحران پولی که در سالیان قبل وجود داشت، نقطه پایان گذاشت. د افغانستان بانک پروسه مبادله پول نو را در طول تقریباً چهار ماه در تمام ولایات کشور به اتمام رساند و پول جدید را عملاً جانشین بانکنوت های قبلی با ارزش های مختلف نمود. بعد از تکمیل موفقانه این پروسه، نرخ انفلاسیون کاهش یافت و ارزش پول افغانی در مقابل سایر ارز ها بالا رفت که این امر منجر به افزایش اعتماد مردم نسبت به پول افغانی جدید شد و استفاده از پول ملی بجای اسعار خارجی آهسته آهسته با تمام مشکلات به یک فرهنگ عالی تبدیل شد.

د افغانستان بانک بخاطر مشکلاتی که از آن تذکر رفت همیشه تلاش ورزیده تا از طریق تبلیغات و اعلانات تلویزیونی،

بعد از سال ۱۳۸۰ با توشیح قانون د قوانین مربوط به امور بانکداری، افغانستان بانک، قانون بانکداری وغیره اصلاحات در سیستم بانکی آغاز گردید

رادیویی و کار روشنگرانه، ترویج بیشتر پول افغانی را در میان مردم ترغیب و تشویق نماید، زیرا پول ملی مبین هویت ملی مردم و نشانه‌ی از اقتدار ملی بوده و باید از آن در تمام معاملات و داد و ستد های داخلی استفاده به عمل آورد. ثانیاً ترویج پول افغانی سبب ثبات بیشتر سیستم پولی افغانستان می گردد و بالتیجه در ثبات اقتصادی مؤثر تمام میشود.

ذهنیت سازی برای ترویج پول افغانی

با در نظر داشت وضعیت درهم و برهم اقتصادی در چند دهه گذشته و عمدتاً حاکمیت انارشیزم پولی و تعدد بانکوت ها با ارزش های گوناگون در کشور و عدم باور مردم بر ارزش این بانکوت ها و متکی شدن بیش از حد افغانستان بر کالا های وارداتی از کشور های همسایه، زمینه داد و ستد با ارز های خارجی عمدتاً دالر، روپیه پاکستانی و تومان را در کشور مساعد ساخت که همه اینها ضربه یی بود بر ذهنیت مردم تا در ذهنیت شان به جزیی اعتمادی به ارزش پول افغانی چیزی دیگری شکل نگیرد، از اینرو ما جهت تحکیم، ترویج و استفاده از پول ملی در مبادلات اقتصادی خویش به ذهنیت

سازی عامه ضرورت داریم که خوشبختانه این ذهنیت در جامعه تا حدی ایجاد گردیده است و مردم به این باور رسیده اند که استفاده از پول افغانی در داد و ستد های اقتصادی در پهلوی تثبیت هویت اقتصادی کشور، به سود معاملات شخصی ایشان نیز میباشد.

چون ارزش مبادله ای افغانی در چند سال گذشته چه در سطح منطقه و چه در سطح جهان یکی از باثبات ترین ارزش های پولی بوده که طبعاً در ثبات برنامه ریزی جامعه نقش مفید داشته است. با تمام دستاورد ها هنوز در شماری از مناطق کشور روند ترویج پول افغانی با مشکلاتی همراه است که بایست به آن رسیدگی شود و لازم است درین قسمت از جد و جهد فراوان کارگیریم، تا همه مردم در سر تا سر کشور ذهنیت استفاده از پول افغانی را حاصل نمایند و بدون فشار و ابزار های جریمه ای از آن استفاده نمایند.

قابل تذکر است که یک نهاد به تنهایی نمی تواند در ترویج و استفاده از پول ملی موفق باشد، بلکه این مأمول به تلاش همگانی و مردمی نیاز دارد. باز سازی ذهنی در این مورد می تواند نقش بسزایی داشته باشد و چند زبانی پولی اقتصاد را به زبان واحد پولی تبدیل کند.

در آگاهی دهی و ایجاد ذهنیت استفاده از پول ملی برای آن عده از مردم که در معاملات اقتصادی شان از پول های بیگانه کار میگیرند از همه بهتر و بیشتر بزرگان قوم، متنفذین، نمایندگان ملت در شورای ملی، شورا های ولایتی، شورا های قومی، ملا امامان مساجد، معلمین مکاتب و مدارس دینی، والیان ولایات، رسانه ها، مسوولین امنیتی و مجریان قانون رول بس ارزنده یی دارند که میتوانند با تبلیغات، صحبت ها و رهنمایی های سودمند خویش این ذهنیت را در مردم ایجاد نمایند.

همه ما مکلف هستیم که از کاربرد اسعار خود داری نمائیم و با آن مبارزه قاطع و جدی نموده و مسوولیت ملی، میهنی و افغانی خویش را درین زمینه انجام دهیم و به حیث یک افغان از ارزش های هویتی خود در تمام زمینه ها (سیاسی، اقتصادی و اجتماعی) دفاع کنیم و نگذاریم که استفاده از اسعار خارجی در داد و ستد ها سبب بی اعتمادی بر ارزش مبادلوی پول افغانی گردد. ●

توزیع تصدیقنامه ها برای محصلین انستیتوت نیما

د افغانستان بانک همواره در زمینه بلند بردن سطح ظرفیت کاری با کارمندان سکتور بانکی و موسسات تعلیمات عالی که در همین بخش مصروف تحصیل می باشند، همکاری و کمک همه جانبه کرده است. کارمندان بانکهای تجاری و همچنان محصلین بخش اقتصادی در انستیتوت مرکز آموزش کارمندان د افغانستان بانک معرفی و و دوره ترینگ و آموزش را میگذرانند. در این اواخر ۷۵ تن از محصلین انستیتوت نیما جهت گذشتاندن ترینگ آموزش مسلکی به د افغانستان بانک معرفی از ۱۳ حمل الی ۱۱ جوزای سالروان دوره کار عملی را سپری نمودند. طبق پروگرام مرتبه از دیپارتمنت های کاری بانک مرکزی دیدن نموده از جانب مسوولین لکچر ها تهیه و تشریح گردید. در ختم دوره ترینگ جهت توزیع تصدیقنامه ها محفلی در تالار مرکز آموزش کارمندان تدویر یافت. ابتدأ محترم الحاج محمد عیسی طراب معاون دوم د افغانستان بانک طی صحبتی گفت: امروز مسرت دارم که با شما جوانان دانشجو که مدتی در بخشهای مختلف د افغانستان بانک مصروف بودید ملاقات میکنم، د افغانستان بانک منجیت بانک مرکزی کشور اهداف مشخصی دارد که تامین و حفظ ثبات قیمت های داخلی، حمایه نقدینگی (سیالیت)، فعالیت موثر سیستم مالی ثابت متکی بر اقتصاد مارکیت، قابلیت پرداخت دیون و در مجموع سیاست های کلی اقتصادی دولت را حمایه و رشد اقتصادی دوامدار را تقویه می نماید.

اما چند بانک محدود تجاری دولتی ورشکسته در تمام کشور فعالیت داشت.

معرفی میشوند گفت: مرکز آموزش د افغانستان بانک علاوه بر کارمندان سکتور بانکداری در آموزش محصلین تعلیمات مالی و اقتصادی نیز سعی میدارد تا امکانات استفاده از داشته ها و تجارب مسلکی آمرین دیپارتمنت ها و سایر مسوولین را برای محصلین فراهم نماید تا شود در آینده حین اجرای وظیفه به مشکلات مواجه نشوند.

بعداً محترمه زرمینه صمدی آمر عمومی منابع بشری روی پرنسپ های آموزشی و پروگرامهای تعلیمی مرکز آموزش کارمندان مفصلاً صحبت نمود. متعاقباً محترم عبدالستار حیات رئیس انستیتوت نیما از همکاری های همیشگی د افغانستان بانک در رابطه به آموزش محصلین بویژه محصلین انستیتوت نیما ابراز سپاس و قدردانی نمود.

در ختم محفل تصدیقنامه هایی که از جانب د افغانستان بانک تهیه شده بود برای محصلین انستیتوت نیما توزیع گردید. ●

مردم به کلتور بانکداری بلدیت نداشته و جهت انتقال پول به کشور های همسایه مراجعه می کردند. خوشبختانه بعد از سال ۱۳۸۱ روند پیشرفت در همه عرصه های حیاتی کشور آغاز شد، بویژه سکتور بانکداری در این راستا جای خود را احراز کرد. ما به هفده بانک تجاری و چندین موسسه مالی مجوز فعالیت دادیم، امروز شاخه های بانکداری در همه ولایات و ولسوالی ها فعالیت میکند. شما در جریان ترینگ مشاهده نمودید که همه امور بانکی را با کمپیوتر و وسایل مدرن با سیستم های بانکداری پیشرفته جهان مانند AFTS, SWIFT, ACSS, CBS و ... به پیش میبرد و با تمام نمایندگی ها در ولایات و سایر بانکهای تجاری آنلاین میباشیم یعنی بیلانس ما یومیه بدسترس قرار میگیرد.

محترم معاون دوم د افغانستان بانک در رابطه به آموزش کارمندان سکتور بانکداری و محصلینی که برای ترینگ به بانک مرکزی

محترمه خانم گل یک تن از باشندگان ولسوالی اوبی ولایت هرات که نخواست چهره اش هویدا شود در رابطه به مندرس شدن پولهای خود چنین گفت: زمین زراعتی خود را بفروش رساندم و پول آنرا جهت رفتن به بیت الله شریف، طور امانت نزد خواهرم گذاشتم او پول هایم را در یک محل دور از دسترس، زیر خاک مدفون نموده که در جریان بارندگی های زمستان با وارد شدن آب به داخل اتاق همه پولهایم که بیشتر از صد هزار افغانی بود، بدین حالت درآمده است.

هموطنان عزیز! بیائید در حفظ و نگهداشت پولهای خود منعیث هویت ملی از دقت و دلسوزی کار گرفته آنها را در جا های مطمئن (بانکها) بگذارید.

BANK

*da AFGHANISTAN bank
Central Bank of Afghanistan*

Forty Eight Issue Fourth Year

www.centralbank.gov.af